



การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดย  
การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด



โดย  
นางสาวจรรย์ ศิรินิล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต  
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร  
ปีการศึกษา 2564  
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF POETRY WRITING ABILITY IN KAP OF  
MATTHAYOMSUEKSA 1 STUDENTS BY USING THE THINK-PAIR-SHARE  
TECHNIQUE



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)  
Department of Curriculum and Instruction  
Graduate School, Silpakorn University  
Academic Year 2021  
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เพื่อนคู่คิด
โดย	จารวีย์ ศิรินิล
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา หอมพุ่ม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)
พิจารณาเห็นชอบโดย	ประธานกรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรวิญญา จันทร์ชูสกุล)
	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม)
	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข)
	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (รองศาสตราจารย์ ดร.เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม )

61255303 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ / เทคนิคเพื่อนคู่คิด

นางสาว จารวีญ์ ศิรินิล: การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์  
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด อาจารย์ที่ปรึกษา  
วิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา หอมพึ้ง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์  
ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด  
2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค  
เพื่อนคู่คิด ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอ  
เมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564  
จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียน  
เป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้  
การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด แบบทดสอบวัดความสามารถด้าน  
การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการ  
เรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ( $M$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ )  
และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1  
หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่  
ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด  
อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

61255303 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : POETRY WRITING ABILITY IN KAP / THINK-PAIR-SHARE TECHNIQUE

MISS JARAWEE KHIRINIL : THE DEVELOPMENT OF POETRY WRITING ABILITY IN KAP OF MATTHAYOMSUEKSA 1 STUDENTS BY USING THE THINK-PAIR-SHARE TECHNIQUE THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR CHOLTICHA HOMFUNG, Ph.D.

The purposes of this research were to 1) compare the poetry writing ability in KAP of Matthayomsueksa 1 students before and after using the Think-Pair-Share technique 2) study the student's opinions towards the Think – Pair – Share Technique. The sample of this research was 30 Matthayomsueksa 1 students of Prachuabwittayalai School MueangDistrict Prachuap Khiri Khan Province, in the first semester of the academic year 2021, selected by simple random sampling.

The research instruments were the lesson plans, the reported poetry writing ability in KAP of Matthayomsueksa 1 students, and the questionnaire on the student's opinions towards the Think – Pair – Share Technique. The data were analyzed by mean (*M*), standard deviation (*SD*), and the paired sample t-test (t-test dependent).

The results of this research were as follows:

1. The student's poetry writing ability in KAP after using the Think-Pair-Share technique was significantly higher than before using the Think-Pair-Share technique at .05 level.
2. The student's overall opinions towards the Think-Pair-Share technique were at a high agreement level.

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา หอมฟุ้ง รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข และรองศาสตราจารย์ ดร. ไชยศ ไพวิทยศิริธรรม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรัญญา จันทร์ชูสกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ในความกรุณาของทุกท่าน เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลพัทธ์ ใจเยือกเย็น และนางสาวลักษณวิไล หลักกรต ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย สำหรับการทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่เมตตาให้ความรู้ ให้คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณนายบุญชัย อังสวัสดี ผู้อำนวยการโรงเรียนประจำวิทยาลัย นายธนวัฒน์ ทับทิมไทย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และคุณครูโรงเรียนประจำวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกด้านสถานที่และการจัดชั่วโมงการเรียนการสอนในการเก็บข้อมูล จากตัวอย่างในงานวิจัย และขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว เพื่อน ๆ ที่รักทุกคน ที่คอยเป็นกำลังใจ คอยช่วยเหลือ ในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบพระคุณนางสาวสรวย สมณวัฒนา นายฉัตรพล สนิทบาล นางสาวประภากร เรืองสม นางสาวสุวรรณา อ่อนเบา นายพิเชษฐ์ พูนจินดาถาวร นางสาวกาญจนา จ้อยบำรุง นายพลวิชัย อังสวัสดี นางสาวอิสริยาภรณ์ ใจบุญ นางสาวศรัณญา อารมย์สว่าง และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริมฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ เป็นกำลังใจ อันอบอุ่น ยืนหยัดเคียงข้างกับผู้วิจัย มาโดยตลอด

ด้านคุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนและกำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

นางสาว จารวีร์ ศิรินิล

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย .....	7
คำถามการวิจัย .....	9
วัตถุประสงค์การวิจัย .....	9
สมมติฐานการวิจัย .....	9
ขอบเขตการวิจัย .....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย..	13
1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย .....	13
1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	13
1.3 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนประจวบวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย .....	14
2. การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์.....	20
2.1 ความรู้ทั่วไปของคำประพันธ์.....	20



2.2 ประวัติความเป็นมาของภาพยนต์.....	23
2.3 ความหมายของภาพยนต์.....	24
2.4 ลักษณะบังคับของภาพยนต์.....	25
3. เทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	31
3.1 ความหมายของเทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	31
3.2 ขั้นตอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	32
3.3 ข้อดีและข้อจำกัดของเทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	34
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
4.1 งานวิจัยในประเทศ.....	35
4.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย.....	42
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	43
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง.....	55
ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล.....	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทภาพยนต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	58
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	59
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	66

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้.....	66
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	67
รายการอ้างอิง .....	68
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	74
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	90
ประวัติผู้เขียน.....	110



## สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	14
ตารางที่ 2	โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 1 (ท21101).....	17
ตารางที่ 3	รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	45
ตารางที่ 4	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์.....	51
ตารางที่ 5	เกณฑ์การประเมินการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 (Rubric).....	52
ตารางที่ 6	ค่าระดับความคิดเห็นที่วัดได้จากค่าเฉลี่ย.....	54
ตารางที่ 7	ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	58
ตารางที่ 8	ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	59
ตารางที่ 9	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กาพย์ยานี 11.....	75
ตารางที่ 10	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง กาพย์ฉับ 16.....	77
ตารางที่ 11	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง กาพย์สุรางคนางค์ 28.....	79
ตารางที่ 12	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์.....	81
ตารางที่ 13	ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ.....	83
ตารางที่ 14	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด.....	85

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ แบบอัตโนมัติ ..... 86

ตารางที่ 16 คะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด..... 88



## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชาติไทยมีภาษาเป็นของชาติไม่ต่างกับชาติที่เจริญอื่น ๆ อีกทั้งยังมีตัวอักษรและตัวเลขเป็นของตนเอง มีระบบการประสมเสียงและสร้างคำด้วยพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ และเป็นภาษาแบบเรียงคำ ภาษาไทยเป็นวัฒนธรรมที่เด่นที่สุดของชาติ ซึ่งทำให้เห็นความเป็นชาติไทย (ปรีชา ช้างขวัญยืน, 2555: 1) ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกันเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561: 37) นอกจากนี้ยังใช้ในการทำงานต่าง ๆ การประกอบอาชีพ รวมไปถึงการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมไทยได้อย่างมีความสุข คนในชาติย่อมต้องใช้ภาษาไทยสื่อสารกัน การสื่อสารจะถูกต้องและมีความชัดเจนจำเป็นจะต้องอาศัยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญทางภาษาที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด โดยศึกษาเรียนรู้จากสถานศึกษาทั้งในระบบ นอกโรงเรียนหรือตามอัธยาศัย ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปัจจุบันในศตวรรษที่ 21 โลกมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีทำให้คนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาจากสื่อต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตที่มีความรู้ที่หลากหลายให้เลือกศึกษาค้นคว้าและเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น เช่น ข่าวสาร เหตุการณ์บ้านเมือง เป็นต้น โดยศึกษาได้ด้วยตนเองและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจะช่วยพัฒนาตนเองให้ก้าวทันโลกทันเหตุการณ์นำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติได้ ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้ผ่านตัวอักษรอันเกิดจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเพื่อให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ร้อยกรองหรือคำประพันธ์อยู่คู่สังคมไทยมาช้านาน เพราะคนไทยตราบดีตจนถึงปัจจุบันใช้สื่อสารกันด้วยถ้อยคำร้อยกรองอันคมคายและไพเราะ ดังที่ วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2504: 26) กล่าวว่า “ภาษาไทยเป็นภาษาภาพลักษณ์กลอนมากกว่าภาษาร้อยแก้ว เพราะแต่ไหนแต่ไรมาแล้ว คนไทยชอบจังหวะ ชอบสัมผัสคล้องจอง แม้ในภาษาพูดสามัญ” หากแต่มีใช้เพียงสื่อสารกันผ่านถ้อยคำเท่านั้นยังมีการจดบันทึกผลงานที่สร้างสรรค์จากกวีให้ผู้อ่านได้รับรสการประพันธ์จากงานเขียนนั้น ๆ นับแต่อดีตเป็นต้นมา ดังที่ นันทา ขุนภักดี (2558: 284) กล่าวว่า กวีทั้งในอดีตและปัจจุบันผู้สร้างสรรค์สมบัติวรรณศิลป์จึงมีค่าควรแก่การยกย่อง ชื่นชมและศรัทธาในสติปัญญาที่ได้

แต่งคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ได้อย่างไพเราะและมีความหมาย ผลงานต่าง ๆ ล้วนกลั่นกรอง จากสติปัญญาอันเฉียบคม ผสมผสานกับความคิดวิจารณ์ญาณอันสุขุมลุ่มลึก จนกลายเป็นผลงาน อันทรงคุณค่าและเป็นศรีสง่าแก่บ้านเมือง ชี้ให้เห็นถึงความรุ่งเรืองของประเทศชาติ ในฐานะ ของคนไทยจำเป็นต้องฝึกฝนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องคำประพันธ์ และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ (2561: 41) ได้กำหนดคุณภาพของนักเรียน เมื่อนักเรียนจบการศึกษาชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ว่า เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลี สันสกฤต คำภาษาถิ่น คำภาษาต่างประเทศ คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ ไม่เป็นทางการ แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์และโคลงสี่สุภาพ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2561: 52-53) กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางเกี่ยวกับการแต่งบทร้อยกรองอยู่ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษา การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นให้นักเรียนทุกช่วงชั้นสามารถแต่งบทร้อยกรองตามที่กำหนดไว้ได้ รวมทั้ง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กระทรวงศึกษาธิการ (2561: 53) กำหนดตัวชี้วัดข้อที่ 5 ว่า แต่งบทร้อยกรอง ซึ่งเห็นได้ว่าการแต่งบทร้อยกรองถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ที่จำเป็นต้องให้นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ ในทำนองเดียวกันสุนันท์ อัญชลินกุล และคณะ (2553: 167) ที่กล่าวว่า การแต่งคำประพันธ์นั้น ถือเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ของการเรียนหลักภาษา เราเรียนเรื่องเสียง คำ การผูกประโยคเพื่อการเขียนที่สละสลวย และในอดีตคนรู้หนังสือก็มีน้อย การเขียนจึงเป็นไปเพื่อการฟังมากกว่าการอ่าน และผูกเป็นร้อยกรอง ทำนองเสนาะจึงได้รับความนิยม มากกว่าร้อยแก้ว เห็นได้ว่าการแต่งคำประพันธ์มีความสำคัญที่นักเรียนจะต้องศึกษาให้สามารถแต่งได้ อย่างถูกต้องเพื่อพัฒนาตนเองนำไปสู่การดำรงไว้ซึ่งผลงานทรงคุณค่าทางภาษาไทย

ในการแต่งคำประพันธ์นั้น ผู้ประพันธ์จำเป็นต้องศึกษาลักษณะข้อบังคับของคำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ แนวคิดที่สร้างสรรค์ เนื้อหา รูปแบบและความไพเราะ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการแต่ง คำประพันธ์และเห็นคุณค่าในบทประพันธ์นั้น ๆ อันเป็นแนวทางนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาตนเอง ในโอกาสต่อไป (บรรจง ซาคริต, 2554: 5) แต่ด้วยนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการแต่ง คำประพันธ์จึงทำให้ไม่สามารถพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ให้ได้ดีเท่าที่ควร แม้ว่า การแต่งคำประพันธ์เป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้แต่พบว่านักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ยังขาดความสามารถในด้านการแต่งคำประพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สอนเรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ค่อนข้างต่ำ พิจารณาได้จากผลการทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยที่คะแนนของการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 65 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาจากผลงานการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์เป็นรายบุคคลพบว่า มีนักเรียนถึงร้อยละ 35 ที่ยังแต่งคำประพันธ์ไม่ถูกต้อง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 คน หลังการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ พบว่า นักเรียนไม่สามารถแต่งคำประพันธ์ได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากหาคำที่มีสัมผัสคล้องจองกันไม่ได้ เลือกใช้คำไม่เหมาะสมหรือใช้คำที่ไม่มีความหมาย จดจำฉันทลักษณ์ไม่ได้ ขาดความเข้าใจ ขาดความสนใจในการแต่งคำประพันธ์เพราะยากเกินความสามารถของตนเอง และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนประจวบวิทยาลัย (จิราพร สิริภคยาพร และธนวัฒน์ ทับทิมไทย, 2563) เกี่ยวกับปัญหาที่พบในการจัดการเรียนสอนแต่งคำประพันธ์ให้นักเรียนพบว่า ฉันทลักษณ์เป็นข้อบังคับที่สำคัญ เนื่องจากคำประพันธ์มีหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีหลายรูปแบบ ฉันทลักษณ์แตกต่างกัน ต้องจำฉันทลักษณ์ให้แม่นยำก่อนทั้งคณะ พยางค์ และสัมผัส ตลอดจนรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนแต่งคำประพันธ์ผิดฉันทลักษณ์หรือแต่งได้แต่เนื้อหาไม่ดีเท่าที่ควร เมื่อให้แต่งมากกว่า 1 บท มักไม่มีสัมผัสระหว่างบท บางคนใช้คำสัมผัสซ้ำเพราะมองข้ามความสำคัญของการใช้คำที่แสดงให้เห็นถึงภูมิความรู้ในการสรรคำเพื่อสื่อความหมายและทำให้เนื้อหาชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ตรงประเด็น ตรงจุดประสงค์ นักเรียนบางคนยังขาดการใช้ภาษาวรรณศิลป์โวหารภาพพจน์ และการพรรณนา เพื่อสร้างรสคำที่ไพเราะซาบซึ้ง อาจไม่จำเป็นต้องใช้คำยากศัพท์หุรหุราแต่อ่านแล้วตรงตรงสาระเตือนอารมณ์ ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเล่าเรื่องที่แปลกใหม่ ความยาวของคำประพันธ์ก็มีความสำคัญ หลายคนไม่ชอบแต่งหลายบท แต่การแต่งสั้น ๆ ให้สื่อความครบถ้วนค่อนข้างยาก ในขณะที่การแต่งหลายบท หากไม่น่าสนใจก็ยึดเนื้อหาเป้าหมาย วกไปวนมา จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นวิเคราะห์ได้ว่า นักเรียนยังไม่เข้าใจและไม่สามารถจดจำฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ไม่มีคลังคำมากพอ ใช้คำที่ไม่สื่อความหมายและขาดทักษะการคิดสร้างสรรค์ ขาดการฝึกฝนบ่อย ๆ จึงทำให้ขาดความชำนาญ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่มีประสิทธิภาพในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ดังที่ยุทธ โตอดิเทพย์ และสุธีร์ พุ่มกุมาร (2552: 110) กล่าวถึงผู้ที่ขาดความชำนาญในการแต่งคำประพันธ์ว่า ผู้ที่ผ่านการเขียนมาน้อยย่อมเขียนได้ไม่รวดเร็ว คำหรือข้อความที่เขียนไปแล้วจะไม่ติดค้างอยู่ในความคิด มุ่งหาคำและข้อความขึ้นใหม่เพื่อนำมาต่อเติมลงไปเรื่อย ๆ ความสอดคล้องกลมกลืนแทบจะไม่มีคำที่ลงไว้ในตำแหน่งส่งสัมผัส

จะถูกกลืนไป สัมผัสซ้ำจึงเกิดขึ้น เห็นได้ว่า การสอนแต่งคำประพันธ์ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีสาเหตุหลายประการ ครูผู้สอนต้องหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ให้นักเรียน

ฉะนั้น ครูผู้สอนต้องหาแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน ผู้วิจัย ได้ศึกษาดำรงและงานวิจัยต่าง ๆ พบว่ามีครูผู้สอนได้เลือกใช้วิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา เช่น การใช้สื่อการสอนแบบฝึก ได้แก่ การพัฒนาแบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (พนมศักดิ์ มนูญปรัชญาภรณ์, 2557) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยกรอง (กาพย์ยานี 11) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ประหยัด แม่นสุข, 2557) การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบต่าง ๆ เช่น การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐาน (รัตถภรณ์ คำกมล, 2558) การพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (เพ็ญญา เพ็งวิสาภาพพงษ์, 2559) การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึก (สุรวุฒิ พันทวีศักดิ์, 2561) เป็นต้น งานวิจัยเหล่านี้ใช้สื่อการสอน วิธีสอน และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลการพัฒนาในด้านการแต่งคำประพันธ์แก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

การจะพัฒนาความสามารถการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ให้นักเรียนได้นั้น ครูผู้สอน จำเป็นจะต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้ ดังที่ฉวีดา เวชญาลักษณ์, (2561: 58) กล่าวว่า ครูผู้สอนจึงควรมุ่งสอนเกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความอยากรที่จะเรียนรู้ที่เรียกว่าจิตแห่งวิทยาการ เกิดการรู้คิด สอนเกี่ยวกับการคิดขั้นสูง การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา การจัดการแก้ปัญหา การสังเคราะห์การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น การสร้างเครือข่าย มีทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคต่าง ๆ พบว่า เทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นเทคนิคหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถร่วมกันสร้างองค์ความรู้จนเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ โดย Mazur (1997: 26) อ้างถึงใน พิสมร ชูเอม, 2561: 28) กล่าวว่า เพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) เป็นเทคนิคหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) พัฒนาขึ้นในปีคริสต์ศักราช 1981 โดย Lyman Frank จากมหาวิทยาลัยแมริแลนด์ (University of Maryland) ในเมืองคอลเลจพาร์กรัฐแมริแลนด์ สหรัฐอเมริกา ได้รับการยอมรับจากนักวิชาการหลายคนในด้านการศึกษาดังแต่นั้นเป็นต้นมา กรมวิชาการ (2545: 210) กล่าวว่า เทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นการให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ศึกษาเรื่องหรือหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งตามลำพังแต่ละคนหลังจากนั้นจึงจะให้ผู้เรียนได้อภิปรายในสิ่งที่แต่ละคนได้ศึกษา มาแล้วนั้น เมื่อได้รับฟังความคิดเห็นกันได้ทบทวนกันแล้วก็จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคู่ของตน



ร่วมกันในชั้นด้วยวิธีการนี้มีประโยชน์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเข้าใจในแนวคิดที่เป็นของตนเอง เช่นเดียวกับ Heller (2020) กล่าวว่า เทคนิคนี้ต้องการให้นักเรียนคิดเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับหัวข้อหรือตอบคำถาม และแบ่งปันความคิดกับเพื่อนร่วมชั้น

เทคนิคเพื่อนคู่คิดมีขั้นตอนมี 3 ขั้นตอน ตามที่ Lyman (1981 อ้างถึงใน Fauziyati and Istianah, 2013: 42) กล่าวไว้คือ ขั้นตอนแรกของเทคนิค Think-Pair-Share คือ ขั้นการคิด ครูให้นักเรียนมีเวลาคิดและตอบคำถามจากปัญหา ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง ขั้นตอนที่ 2 คือ ขั้นจับคู่ หลังจากที่ครูให้เวลาในการคิดด้วยตนเองแล้ว จากนั้นให้นักเรียนจับคู่และสนทนากันกับเพื่อนเพื่อหาคำตอบกับคู่ของตนเองและแบ่งปันความคิดเห็นของกันและกันก่อนเพื่อนำเสนอในระดับทั้งชั้นเรียน ขั้นตอนสุดท้าย คือการแบ่งปัน ครูให้นักเรียนนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาและตอบเป็นรายบุคคลหรือร่วมมือกับทั้งชั้นเรียน นักวิชาการของไทย เช่น มนต์ชัย เทียนทอง (2551: 99) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิดไว้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้น Think เป็นขั้นตอนที่ 1 ให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการคิดคำตอบของปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ขั้น Pair เป็นขั้นตอนที่ 1 ให้นักเรียนจับคู่กัน เพื่อร่วมกันศึกษาเนื้อหาที่เรียน นำเสนอความคิดเห็นของแต่ละคน และขั้น Share เป็นขั้นตอนสุดท้าย เป็นขั้นตอนสุดท้าย หลังจากศึกษาเนื้อหาที่เรียนแล้วให้นักเรียนที่จับคู่หรือจับกลุ่มแยกกันไปอยู่ต่างกลุ่ม จากนั้นสรุปผลจากคำตอบที่ค้นหาได้ทั้งระดับชั้นร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ สรุปผลและอภิปรายผลที่ได้จากเนื้อหาที่เรียนในขั้นตอนที่ผ่านมา รวมทั้งข้อคิดเห็นต่าง ๆ ได้สรุปมาอธิบายให้ครูผู้สอนฟัง จะเห็นได้ว่าเทคนิคเพื่อนคู่คิดมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นคิด ขั้นจับคู่และขั้นการแบ่งปันความรู้ ซึ่งเป็นเทคนิคที่ให้นักเรียนได้อภิปรายและนำเสนอความคิดเห็นของแต่ละคนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหัวข้อนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด พบว่ามีนักวิจัยนำเทคนิคนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้ดีขึ้น เช่น งานวิจัยของฐนิชา ปวงสุข (2558) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเพื่อนคู่คิดกับแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่าการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะนุช เจียมจันทร์ (2560) เรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบเพื่อนคู่คิดโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งงานวิจัยของพิสมร ชูแอม (2561) เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อน

คู่คิด มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดอยู่ในระดับมาก จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดสามารถพัฒนาความสามารถและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นเทคนิคที่ฝึกให้นักเรียนคิดและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งได้นำเสนอผลงานของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดกระบวนการคิดและเรียนรู้ได้ผ่านการร่วมมือกับผู้อื่น รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนได้ด้วย นอกจากนี้ยังไม่พบการนำเทคนิคเพื่อนคู่คิดมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ทั้งกาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคนิคเพื่อนคู่คิดมาพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้นักเรียนแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้ถูกต้องนำไปสู่การพัฒนาความสามารถการแต่งประพันธ์ประเภทอื่น ๆ ในระดับที่ยากขึ้น



## กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแบบเพื่อนคู่คิด ดังนี้

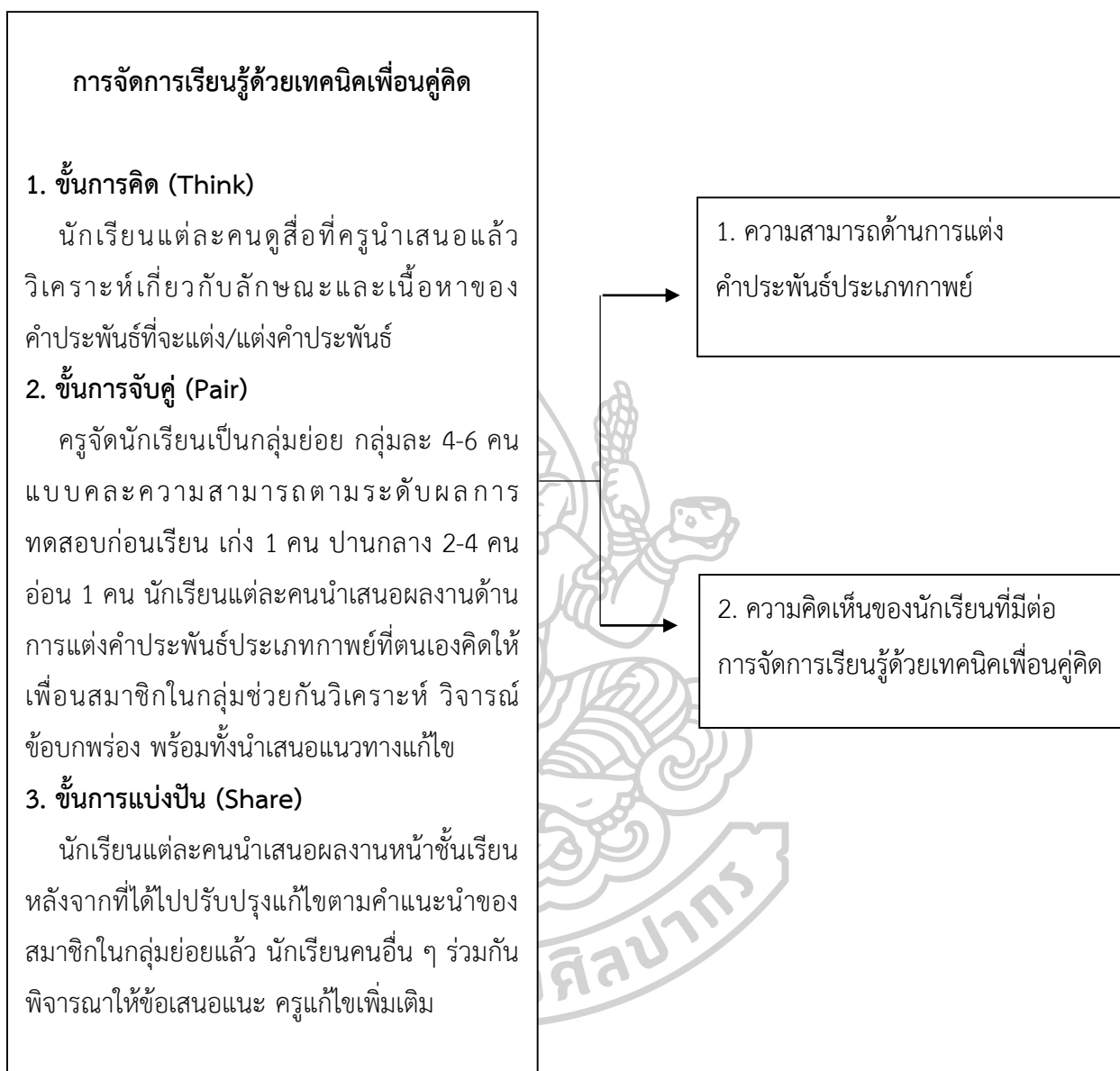
### แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

เทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นเทคนิคที่ใช้กระบวนการคิดเป็นรายบุคคลจากนั้นจึงมีการนำเสนอความคิดเห็นของแต่ละคนเป็นคู่หรือกลุ่มแล้วจึงไปสู่การอภิปรายนำเสนอความคิดเห็นของแต่ละคนในระดับห้องเรียนเพื่อให้ทุกคนเกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ตรงกัน ซึ่ง Lyman (1981 อ้างถึงใน Fauziyati and Istianah, 2013: 42) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของเทคนิค Think-Pair-Share ไว้ดังนี้ ขั้นแรก คือ ขั้นการคิด (Think) ครูให้นักเรียนมีเวลาคิดและตอบคำถามจากปัญหา ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง ขั้นตอนที่ 2 คือ ขั้นจับคู่ (Pair) หลังจากที่ครูให้เวลาในการคิดด้วยตนเองแล้ว จากนั้นให้นักเรียนจับคู่และสนทนากันกับเพื่อนเพื่อหาคำตอบกับคู่ของตนเอง และแบ่งปันความคิดเห็นของกันและกันก่อนเพื่อนำเสนอในระดับทั้งชั้นเรียน ขั้นตอนสุดท้าย คือ ขั้นแบ่งปัน (Share) ครูขอให้นักเรียนนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาและตอบเป็นรายบุคคลหรือร่วมมือกับทั้งชั้นเรียน

### แนวคิดเกี่ยวกับกาพย์

กาพย์ มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีสันสกฤต มีความหมายว่า คำประพันธ์ทุกชนิด ซึ่งล้วนเรียกว่า กาพย์ เมื่อใช้ในภาษาไทยมีความหมายว่า คำประพันธ์ประเภทหนึ่งมีหลายชนิด มีการกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัส ได้แก่ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ซึ่งมีแตกต่างกันตามลักษณะบังคับ (สุภา ฝึกซ้อม, 2549: 237-273 และเรียงชัย ทองหล่อ, 2558: 33-37)

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังภาพที่ 1 ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

### คำถามการวิจัย

1. การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้หรือไม่
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดอยู่ในระดับใด

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

### สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

### ขอบเขตการวิจัย

#### 1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 13 ห้องเรียน มีนักเรียน 510 คน

ตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/13 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก

#### 2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

ตัวแปรตาม คือ 1. ความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

### 3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา มาตรฐาน ท 4.1 รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อที่ 5 แต่งบทร้อยกรอง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กาพย์พระไชยสุริยา เรื่อง กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบ้ง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28

### 4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 9 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

### นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับคำศัพท์ต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคที่ฝึกให้นักเรียนคิดและแลกเปลี่ยนความรู้กันโดยมีขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการคิด (Think) นักเรียนแต่ละคนดูสื่อที่ครูนำเสนอแล้ววิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะและเนื้อหาของคำประพันธ์ที่จะแต่ง/แต่งคำประพันธ์ 2) ขั้นการจับคู่ (Pair) ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน แบบคละความสามารถตามระดับผลการทดสอบก่อนเรียน เก่ง 1 คน ปานกลาง 2-4 คน อ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ที่ตนเองคิดให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อบกพร่อง พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางแก้ไข 3) ขั้นการแบ่งปัน (Share) นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนหลังจากที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของสมาชิกในกลุ่มย่อยแล้ว นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันพิจารณาให้ข้อเสนอแนะครูแก้ไขเพิ่มเติม

2. คำประพันธ์ประเภทกาพย์ หมายถึง ศิลปะการแต่งบทร้อยกรองชนิดหนึ่งที่มีการกำหนดคณะ พยางค์และสัมผัส ในการวิจัยครั้งนี้จะแต่งกาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบ้ง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28

3. ความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ หมายถึง การที่นักเรียนนำถ้อยคำมาเรียงร้อยให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ทั้งจำนวนคำ สัมผัส และเนื้อหา สื่อความได้ถูกต้องชัดเจน ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการจัดเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

#### ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้พัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ให้ดียิ่งขึ้น

2. ครูผู้สอนได้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์



## บทที่ 2

### วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียน  
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี  
และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยนำเสนอเอกสาร  
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.3 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนประจวบวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์
  - 2.1 ความรู้ทั่วไปของคำประพันธ์ไทย
  - 2.2 ประวัติความเป็นมาของกาพย์
  - 2.3 ความหมายของกาพย์
  - 2.4 ลักษณะบังคับของกาพย์
    - 2.4.1 กาพย์ยานี 11
    - 2.4.2 กาพย์ฉบัง 16
    - 2.4.3 กาพย์สุรางคนางค์ 28
3. เทคนิคเพื่อนคู่คิด
  - 3.1 ความหมายของเทคนิคเพื่อนคู่คิด
  - 3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด
  - 3.3 ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ



## 1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ในการวิจัยครั้งนี้จะกล่าวถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ เรียนรู้อะไรในภาษาไทย คุณภาพของนักเรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

### 1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2561: 12) ได้กล่าวถึงสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ดังนี้

#### สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

#### สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

#### สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

#### สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4. 1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษา การเปลี่ยนแปลงของภาษา พลังภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

#### สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

### 1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอเฉพาะสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จะใช้ในการวิจัย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้กล่าวไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น  
มัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย		
มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษา การเปลี่ยนแปลงของภาษา พลัง ภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ		
ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย	เสียงในภาษาไทย
	2. สร้างคำในภาษาไทย	การสร้างคำ คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำพ้อง
	3. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำใน ประโยค	ชนิดและหน้าที่ของคำ
	4. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูด และภาษาเขียน	ภาษาพูด ภาษาเขียน
	5. แต่งบทหรือโครง	กาพย์ยานี 11
	6. จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพย และสุภาษิต	สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

### 1.3 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนประจวบวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนประจวบวิทยาลัย พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช  
2560) ตามหลักสูตรแกนการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560)  
ขอเสนอเฉพาะสาระสำคัญ ดังนี้

#### วิสัยทัศน์

โรงเรียนประจวบวิทยาลัย สร้างคนดี มีความรู้ตามมาตรฐานสากล โดยใช้หลักคิดตามปรัชญา  
ของเศรษฐกิจพอเพียง

## คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท21101 ภาษาไทย 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาการอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องเล่าจากประสบการณ์ เรื่องสั้น บทสนทนา นิทานชาดก วรรณคดีในบทเรียน งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ บทความ คำที่มีความหมายโดยตรงและคำที่มีความหมายโดยนัย การตีความคำยากจากเรื่องที่อ่าน โดยพิจารณาจากบริบทต่าง ๆ การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด หลักการเขียนสื่อสาร ทั้งการเขียนแนะนำตนเอง แนะนำสถานที่สำคัญ ๆ ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรียงความเชิงพรรณนา หลักการเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น คำสอน โอวาท คำปราศรัยสุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง บทสนทนาเรื่องเล่าประสบการณ์ การเขียนจดหมายส่วนตัว หลักการเขียนรายงาน การพูดสรุปใจความสำคัญ การพูดเล่าเรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์จากเรื่องที่ฟังและดู เสียงในภาษาไทย ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 กาพย์ฉิ่ง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 หลักการสรุปเนื้อหา การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิด วรรณคดีและวรรณกรรม บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามที่กำหนดและบทร้อยกรองตามความสนใจ

โดยใช้กระบวนการอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง จับใจความสำคัญ ระบุเหตุผลในการแสดงความคิดเห็น เสนอข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่านได้ กระบวนการเขียนทั้งเขียนสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ เขียนสื่อสาร ทั้งเขียนแนะนำ ย่อความ จดหมาย รายงาน กระบวนการฟัง การดูและการพูด ทั้งพูดสรุปใจความสำคัญ เล่าเรื่องย่อ พูดแสดงความคิดเห็น กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน มารยาทในการเขียน มารยาทในการฟัง การดู และการพูด มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด รวมทั้งการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษาและเห็นคุณค่าของวรรณคดีวรรณกรรมพร้อมนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะและอ่อนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

### ตัวชีวิต

ท 1.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/9

ท 2.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/7 ม.1/8 ม.1/9

ท 3.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/2 ม.1/6

ท 4/1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/5

ท 5/1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/2 ม.1/4 ม. 1/5

รวมทั้งหมด 24 ตัวชีวิต



## โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

ท21101 ภาษาไทย 1  
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย  
เวลา 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 1 (ท21101)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	นิราศ ภูเขาทอง	ท 1.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/5 ท 2.1 ม.1/1 ม. 1/2 ท 3.1 ม.1/1 ม.1/6 ท 4.1 ม.1/1 ท 5.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/2 ม.1/4 ม.1/5	นิราศภูเขาทอง แต่งด้วยคำประพันธ์ ประเภทกลอนนิราศ มีคำศัพท์ยากที่ต้อง หาความหมายนักเรียนจึงควรศึกษาเพื่อให้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิราศ ภูเขาทองมีข้อคิด คติเตือนใจคำสอนไปใช้ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ อย่างเหมาะสม มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ด้าน การใช้ภาษาทางวรรณคดีและ วรรณกรรม ใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารที่ ไพเราะก่อให้เกิดจินตนาการสามารถสร้าง ความจรรโลงใจให้แก่ นักเรียนได้ คุณค่า ด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นเรื่องราว ทางประวัติศาสตร์ ตำนาน ภูมิศาสตร์ ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมในสมัย ที่แต่งวรรณคดีซึ่งเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความคิดให้เห็นสภาพสังคมวัฒนธรรมของ บรรพบุรุษ เปรียบเทียบสังคมในอดีต และปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ต้องคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ต้องรู้ หน้าที่และหลักการเขียนที่ถูกต้องในการ เขียนตัวอักษรเพื่อการสื่อสารได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสม ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง	25	40

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 1 (ท21101) (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	นิราศ ภูเขาทอง (ต่อ)		และมีประสิทธิภาพ ผู้ใช้ต้องคำนึงถึงการ ใช้เสียงในภาษาไทยให้ถูกต้อง รวมทั้งการ เขียนแนะนำเป็นการเรียงร้อยภาษาใน ลักษณะเชิญชวนให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ เรียบเรียงภาษาให้สละสลวย		
2	กาพย์ พระไชย สุริยา	ท 1.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/4 ม.1/5 ท 2.1 ม.1/8 ม.1/9 ท 3.1 ม.1/1 ม.1/6 ท 4.1 ม.1/2 ม.1/5 ท 5.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/2 ม.1/4	กาพย์พระไชยสุริยาแต่งด้วยคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ ได้แก่ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบ้ง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปกครองบ้านเมือง สอดแทรกที่มีคติธรรมเพื่อนำไปปรับใช้ใน การดำเนินชีวิต นักเรียนจึงต้องศึกษา เพื่อให้อ่านออกเสียงร้อยกรองและ แต่งกาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบ้ง 16 และ กาพย์สุรางคนางค์ 28 บอกความหมาย ของคำศัพท์ยากเพื่อให้อ่านจับใจความ สำคัญได้พร้อมวิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์และบอกข้อคิดที่ได้จาก เรื่อง นอกจากนี้ต้องศึกษาชนิดและหน้าที่ ของคำในประโยค รวมทั้งการเขียน รายงาน เป็นการเขียนที่จะต้องเรียบเรียง ข้อมูลเป็นอย่างดีและนำเสนอด้วยภาษา เขียนที่อ่านเข้าใจง่าย และมีความถูกต้อง ตามรูปแบบ นักเรียนต้องศึกษาเรื่องนี้ เพื่อให้สามารถเขียนรายงานได้อย่าง ถูกต้อง	17	15

## ตารางที่ 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 1 (ท21101) (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
3	สุภาชิต พระร่วง	ท 1.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/5 ท 2.1 ม.1/5 ท 3.1 ม.1/2 ท 5.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/2 ม.1/4	สุภาชิตพระร่วงประพันธ์แต่งด้วยร้อย สุภาพ จบด้วยโคลงสองสุภาพและต่อด้วย โคลงสี่สุภาพกระทู้ 1 บทเนื้อเรื่องเริ่มด้วย การกล่าวถึงพระร่วงเจ้าผู้ครองกรุงสุโขทัย ทรงบัญญัติสุภาชิตเพื่อเป็นเครื่องเตือนสติ ประชาชนเพื่อให้ยึดถือเป็นแนวทางในการ ดำเนินชีวิตทั้งข้อห้ามและคำแนะนำ ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงใน ชีวิตประจำวันอีกทั้งมีการใช้สำนวนภาษา ที่ใช้คำน้อยแต่ได้ใจความมาก ต้องสรุป ความให้ถูกต้อง เขียนย่อความเพื่อสรุป สาระ จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ได้อ่าน ได้ฟังหรือดูมาอย่างย่อ ๆ แล้วนำมาเรียบ เรียงใหม่ให้ได้ใจความครบถ้วน รวมทั้งการ เขียนเรียงความเชิงพรรณนาการนำถ้อยคำ มาผูกเป็นประโยคแล้วเรียบเรียงเป็น เรื่องราวเพื่อแสดงความรู้ ความเข้าใจ และ เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการสื่อด้วย ถ้อยคำที่ไพเราะเหมาะสม และเขียน จดหมายส่วนตัว ติดต่อบทสนทนาบุคคลที่ คุ้นเคยกันเพื่อไต่ถามทุกข์สุขส่วนตัวเล่า เรื่องราวที่พบเห็นมา นอกจากนี้	17	15

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 1 (ท21101) (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
3	สุภาชิต พระร่วง (ต่อ)		ต้องพูดแสดงความคิดเห็นของสื่อที่ได้ฟัง และดู เป็นการแสดงความคิดเห็น ดิชม วิจารณ์ เสนอแนะในทางที่สามารถจะ นำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น		
<b>รวมระหว่างภาค</b>				<b>59</b>	<b>70</b>
<b>สอบปลายภาค</b>				<b>1</b>	<b>30</b>
<b>รวม</b>				<b>60</b>	<b>100</b>

จากการศึกษาโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 1 รหัสวิชา ท21101 ของโรงเรียน  
ประจวบวิทยาลัย การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา  
จำนวน 9 ชั่วโมง โดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ตัวชี้วัด ท 4.1 ม.1/5  
แต่งบทร้อยกรอง

## 2. การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

คำประพันธ์เกิดจากการเรียงร้อยถ้อยคำให้เกิดเป็นเรื่องราวที่มีความไพเราะ ในการแต่ง  
คำประพันธ์แต่ละชนิดจะมีฉันทลักษณ์เป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ การแต่งที่แตกต่างกันออกไป  
ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของคำประพันธ์ประวัติความเป็นมาของ  
กาพย์ ความหมายของกาพย์ และลักษณะบังคับของกาพย์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

### 2.1 ความรู้ทั่วไปของคำประพันธ์

คำประพันธ์เป็นถ้อยคำที่เรียงร้อยขึ้นอย่างมีระเบียบตามลักษณะบังคับ ซึ่งมีนักวิชาการ  
ได้กล่าวถึงลักษณะบังคับของคำประพันธ์ไว้หลายท่านดังนี้ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2547: 39-46),  
สุภา ฝึกข์อง (2549: 3-15), ประทีป วาทิกทินกร (2553: 45-49), บุญเหลือ ใจมโน (2555: 3-11)  
และเริงชัย ทองหล่อ (2558: 1-11) กล่าวไว้พอสรุปได้ดังนี้



ลักษณะบังคับเป็นข้อบังคับตามแบบแผนที่กำหนดไว้ในการแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ  
มี 9 ประการ ดังนี้

1. คณะ
2. พยางค์
3. สัมผัส
4. คำครุ ลหุ
5. คำเอก คำโท
6. คำเป็น คำตาย
7. เสียงวรรณยุกต์
8. คำนำ
9. คำสร้อย

**1. คณะ** คือ รูปแบบของคำประพันธ์ที่มีข้อกำหนดในแต่ละประเภท ในแต่ละคณะจะมีบทบาทวรรค คำ เพื่อใช้เป็นหลักในการแต่งคำประพันธ์นั้น ๆ และทำให้ทราบถึงประเภทของคำประพันธ์ เช่น กาพย์ยานี 11 กำหนดคณะไว้ว่า 1 บท จะมี 2 บาท ใน 1 บาท ประกอบด้วย 2 วรรค วรรคแรกมี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ เป็นต้น นอกจากนี้คำประพันธ์ทุกประเภทต้องมีคณะ

**2. พยางค์** คือ เสียงเปล่งออกมาครั้งหนึ่งอาจมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ ซึ่งคำประพันธ์แต่ละประเภทจะมีการกำหนดพยางค์ในวรรคไว้อย่างแน่นอน โดยเฉพาะฉันทซึ่งมีการกำหนดพยางค์อย่างเคร่งครัด ส่วนคำประพันธ์ประเภทอื่น ๆ อย่างกาพย์ กลอน ร่าย ไม่เคร่งครัดเท่ากับการแต่งฉันท

**3. สัมผัส** คือ คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน แบ่งได้ดังนี้

3.1 สัมผัสนอกเป็นสัมผัสบังคับ ได้แก่ สัมผัสที่เป็นคำคล้องจองระหว่างวรรคหรือระหว่างบท และเป็นสัมผัสที่อยู่นอกวรรค ทั้งนี้ต้องเป็นสัมผัสสระเท่านั้น ซึ่งเป็นสัมผัสที่ถูกกำหนดให้มีในคำประพันธ์ทุกประเภท

3.2 สัมผัสในเป็นสัมผัสไม่บังคับ ได้แก่ สัมผัสที่เป็นคำคล้องจองกันอยู่ภายในวรรคเดียวกัน อาจเป็นสัมผัสสระหรือสัมผัสอักษรก็ได้ ซึ่งทำให้คำประพันธ์เกิดความไพเราะมากยิ่งขึ้นซึ่งแบ่งได้ดังนี้

3.2.1 สัมผัสสระ ได้แก่ คำคล้องจองที่ใช้เสียงสระเดียวกัน และมีตัวสะกดในมาตราเดียวกัน เช่น เขา-เรา บาป-ลาภ เป็นต้น

ตัวอย่างสัมผัสใน (สัมผัสสระ) จากเพลงยาวถวายโอวาทของสุนทรภู่  
 อันความ **คิดวิทยาเหมือนอาวุธ** ประเสริฐสุดซ่อน **ใส่เสียในฝัก**  
 สงวน **คมสมนึกใครฮักฮัก** จึง **ค่อยฟักซึก** เชือด **ฟันให้บรรลัย**  
 (สุนทรภู่, 2510)

3.2.2 สัมผัสอักษร ได้แก่ คำคล้องจองที่ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกัน เช่น  
 เร็ง-ร้อง ช้อง-เสียง เป็นต้น หรือพยัญชนะควบคู่เดียวกันก็ได้ เช่น เกลือ่น-กลาด-กลาย เป็นต้น

ตัวอย่างสัมผัสใน (สัมผัสอักษร) จากเพลงยาวถวายโอวาทของสุนทรภู่  
 เขา **ทาชอบ** ปล่อยให้ **น้ำใจชื่น** จึง **เร็งเร็นรัก** **แรงไม่** **แทงงหนี**  
**ปรารณา** **สารพัด** **ในปถพี** เอา **ไมตรี** **และได้** **ตั้งใจจง**  
 (สุนทรภู่, 2510)

#### 4. คำครุ ลหุ เป็นคำที่บังคับใช้เฉพาะร้อยกรองประเภทฉันท

คำครุ เป็นคำที่มีเสียงหนัก ได้แก่ คำหรือพยางค์ที่ใช้สระเสียงยาว ในแม่ ก กา เช่น พ่อ แม่ ปู  
 ฟ้า เป็นต้น และคำหรือพยางค์ที่มีตัวสะกดทั้ง 8 มาตราตัวสะกดที่ใช้สระเสียงสั้นหรือเสียงยาวก็ได้  
 เช่น งาม เข้ม จบ ศิล เป็นต้น นอกจากนั้นคำหรือพยางค์ที่ใช้สระ อำ ไอ โอ เออ ถือว่าเป็นเสียง  
 มีตัวสะกด เครื่องหมายที่ใช้แทนคำครุ มีลักษณะเหมือนไม้หันอากาศ คือ ˘

คำลหุ เป็นคำที่มีเสียงเบา ได้แก่ คำหรือพยางค์ที่ใช้สระเสียงสั้นในแม่ ก กา เช่น มิ จู ก็ ไม่มี  
 ตัวสะกด และคำหรือพยางค์ที่เป็นพยัญชนะตัวเดียว เช่น ณ ฐ บ่ บางครั้งอาจออกเสียงสั้นเป็นลหุ  
 ทั้ง 2 ตัว เมื่อมีพยัญชนะ 2 ตัวเรียงอยู่ด้วยกัน เช่น จร (อ่าน จะ-ระ) มน (อ่าน มะ-นะ) และบางแห่ง  
 อนุโลมให้ ำ เป็นคำลหุด้วย ในที่ที่ต้องการลหุ เครื่องหมายที่ใช้แทนคำลหุ มีลักษณะเหมือนสระอุ  
 คือ ˘

#### 5. คำเอก คำโท เป็นคำที่บังคับใช้ในการแต่งโคลง มีข้อกำหนดดังนี้

คำเอก ได้แก่ คำหรือพยางค์ที่มีรูปวรรณยุกต์เอก ( ˊ ) กำกับอยู่ รวมไปถึงคำตายซึ่งใช้แทน  
 คำเอกได้ ส่วนคำเอกโทษ ได้แก่ คำที่ถูกบังคับให้เปลี่ยนรูปวรรณยุกต์โทให้เป็นรูปวรรณยุกต์เอกแทน  
 แต่ยังคงเสียงของคำเดิมอยู่ เนื่องจากเป็นคำที่อยู่ในตำแหน่งคำเอกซึ่งเป็นลักษณะบังคับของ  
 คำประพันธ์ประเภทโคลง และ เช่น ไซ้ เป็น ไค้, ถ้ำ เป็น ท่า, แผ้ว เป็น แพ้ว เป็นต้น

คำโท ได้แก่ คำหรือพยางค์ที่มีรูปวรรณยุกต์โท ( ˋ ) กำกับอยู่เท่านั้น ส่วนคำโทโทษ ได้แก่  
 คำที่ถูกบังคับให้เปลี่ยนรูปวรรณยุกต์เอกให้เป็นรูปวรรณยุกต์โทแทน แต่ยังคงเสียงของคำเดิมอยู่  
 เนื่องจากเป็นคำที่อยู่ในตำแหน่งคำโทซึ่งเป็นลักษณะบังคับของคำประพันธ์ประเภทโคลง เช่น  
 ฟั้ง เป็น ผั้ง, ยา เป็น หล้า, ท่า เป็น ถ้า เป็นต้น

## 6. คำเป็น คำตาย เป็นคำที่ใช้ในการแต่งโคลง ร่าย

คำเป็น ได้แก่ พยางค์หรือคำที่ใช้สระเสียงยาวในแม่ ก กา ซึ่งเป็นพยางค์หรือคำที่ไม่มีเสียงตัวสะกด รวมทั้งพยางค์หรือคำที่ใช้สระ อำ ไอ โอ เอ และพยางค์ที่มีตัวสะกด ในมาตราแม่กง แม่กน แม่กม แม่เกย และแม่เกอว

คำตาย ได้แก่ พยางค์หรือคำที่ใช้สระเสียงสั้นในแม่ ก กา ซึ่งเป็นพยางค์หรือคำที่ไม่มีเสียงตัวสะกด รวมทั้งคำหรือพยางค์ที่มีตัวสะกด ในมาตราแม่กก แม่กต และแม่กข

## 7. เสียงวรรณยุกต์

หมายถึง การบังคับคำทำวรรณคดีที่ใช้เสียงวรรณยุกต์ตามที่กำหนดในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนหรือกาพย์บางชนิด ซึ่งเสียงวรรณยุกต์มี 5 เสียง ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรีและเสียงจัตวา

## 8. คำนำ

หมายถึง คำที่ใช้ขึ้นต้นสำหรับร้อยกรองซึ่งบอกชนิดของคำประพันธ์ได้ เช่น กลอนบทละคร ขึ้นต้นด้วยคำว่า “มาจะกล่าวบทไป” ใช้เมื่อเริ่มเล่าเรื่อง “เมื่อนั้น” ใช้เมื่อกล่าวถึงผู้เป็นใหญ่ “บัดนั้น” ใช้เมื่อกล่าวถึงผู้น้อย กลอนดอกสร้อย มักขึ้นต้นด้วยวรรคแรกสี่คำ คำที่สองต้องเป็น “เอ๋ย” คั่นกลางคำที่ซ้ำกัน โดยคำที่ 1 กับคำที่ 3 ซ้ำคำเดียวกัน คำที่ 4 เป็นคำอื่นที่มีความหมายรับกัน เช่น วันเอ๋ยวันนี้ เป็นต้น

## 9. คำสร้อย

คำสร้อยเป็นคำที่ใช้เติมลงท้ายวรรค ท้ายบาท หรือท้ายบท เพื่อเสริมเสียงทำให้เกิดความไพเราะ หรือทำให้ครบจำนวนคำตามฉันทลักษณ์มักใช้เติมในโคลงและร่าย บางแห่งใช้เป็นคำถามหรือย้ำความ เช่น แลนา พี่เอ๋ย ฤาพี่ เป็นต้น

จากลักษณะบังคับของบทประพันธ์ข้างต้นสรุปได้ว่า คำประพันธ์มีลักษณะบังคับ คือ คณะพยางค์ สัมผัส คำครุ ลหุ คำเอก คำโท คำเป็น คำตาย เสียงวรรณยุกต์ คำนำ และคำสร้อย โดยคณะพยางค์ และสัมผัสทั้งสัมผัสนอก สัมผัสในซึ่งมีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร เป็นลักษณะบังคับของคำประพันธ์ทุกชนิด คำครุ ลหุ ใช้สำหรับการแต่งฉันท์เท่านั้น คำเอก คำโท และคำเป็น คำตาย ใช้สำหรับโคลงและร่าย เสียงวรรณยุกต์ ใช้กับกลอนและกาพย์ คำนำ ใช้กับกลอน ส่วนคำสร้อย ใช้สำหรับโคลงและร่าย ซึ่งลักษณะบังคับของคำประพันธ์แต่ละประเภทมีความแตกต่างกันออกไป ผู้แต่งควรคำนึงถึงความถูกต้องเพื่อให้สามารถแต่งคำประพันธ์ได้อย่างถูกต้องและเกิดความไพเราะ

## 2.2 ประวัติความเป็นมาของกาพย์

กาพย์เป็นร้อยกรองของไทยที่มีประวัติความเป็นมายาวนานซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านมีการสันนิษฐานถึงแหล่งที่มาไว้แตกต่างกันโดยกล่าวว่า “กาพย์” กำเนิดมาจากที่เดียวกันกับ “ฉันท” เมื่อคราวฤๅษีวาลมิกิเปล่งโศลกออกมาในขณะที่เห็นนายพรานยิงนกกระเรียนตกลงมาตาย เมื่อร้อยกรองประเภทนี้ตกมาถึงไทยก็ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างเป็น 2 แบบคือแบบหนึ่งใช้คณะตามเดิมและยังคง เครื่องวัดบังคับครุ ลหุ ตามเดิม ในภาษาไทยเรียกว่า “ฉันท”

ส่วนอีกแบบหนึ่งใช้คณะตามเดิมแต่ไม่บังคับครุ ลหุ ตามคณะที่มีมาตามแต่เดิม เพียงแต่คงจำนวนคำไว้ในคณะเท่านั้น ในภาษาไทยเรียกว่า “กาพย์” (สมเกียรติ รัชชมนณี, 2551: 172) และมีการสันนิษฐานว่า กาพย์น่าจะเป็นร้อยกรองของไทยที่มีมาแต่เดิม แต่ที่ปรากฏในตำราประพันธ์ศาสตร์ว่ามี 2 ชนิด คือ “กาพย์สารวิลาสินี” กับ “กาพย์คันทะ” นั้นเป็นการตั้งชื่ออย่างบาลีมาแต่เมื่อคราวที่พระคณาจารย์ทางบาลี ได้รวบรวมตำราประพันธ์ศาสตร์มาแต่งเป็นบาลี (ประทีป วาทิกทินกร, 2546: 430- 431) แต่มีผู้กล่าวว่า “กาพย์สารวิลาสินี” กับ “กาพย์คันทะ” น่าจะมีต้นฉบับเป็นภาษาสันสกฤตนั้นไม่เคยมีผู้พบต้นฉบับดังกล่าว พบเพียงแต่ต้นฉบับภาษาบาลีและภาษาไทยเท่านั้น ดังนั้นตำราทั้งสองเล่มนี้ จึงมีลักษณะที่เป็นตำราฉันทลักษณ์ที่เขียนเป็นภาษาบาลีเพื่ออธิบายหลักการประพันธ์ของไทยกาพย์ที่นิยมแต่งในวรรณกรรมทั่วไปมี 3 ชนิด คือ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉับ 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 (ประคอง นิมมานเหมินทร์, 2534: 150) นอกจากนี้เชื่อกันว่าตำราทั้งสองนี้แต่งในไทย โดยตัดแปลงคำประพันธ์ไทยไปแต่งเป็นภาษาบาลีอีกที จากข้อสังเกตเรื่องสัมผัส เพราะตำราบาลีสันสกฤตนั้นไม่มีเรื่องสัมผัส ในหนังสือจินตามณีฉบับพระโหราธิบดี สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชกล่าวถึงกาพย์สารวิลาสินีไว้หลายแห่งเหมือนกัน แสดงให้เห็นว่ากาพย์สารวิลาสินีมีก่อนตำราจินตามณี ซึ่งตรงกับที่สมเด็จพระบรมวงศ์เธอ-กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงให้ความคิดเห็นว่า น่าจะแต่งในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถนั่นเอง ตัวอย่าง เช่น “สุราคณา สุโสภณา รบริโก สมานะสิ ภิวันทโน สเรนโก รัตตินทวัง ฯลฯ ชื่อวิสาลวิกฉันท ในกาพย์สารวิลาสินี มิได้กำหนด ครุ ลหุ กำหนดแต่กลอนพืดกัน โดยนิยมนี่” เป็นที่น่าสังเกตว่าในตำราจินตามณีไม่ได้กล่าวถึงกาพย์คันทะเลย กาพย์ที่เรานำมาเขียนในปัจจุบันนี้ก็เป็นที่น่าสังเกตว่าในตำราจินตามณีไม่ได้กล่าวถึงกาพย์คันทะเลย กาพย์ที่เรานำมาเขียนในปัจจุบันก็เป็นไปตาม กาพย์ที่ปรากฏในหนังสือตำราจินตามณี เช่น กาพย์ยานี กาพย์ฉับ กาพย์สุรางคนางค์ ส่วนกาพย์ในคัมภีร์สารวิลาสินีนั้นจะมีลักษณะคล้ายกับกาพย์บางชนิดที่นำมาเขียนกันเท่านั้น (สุภา ฝักข่อง, 2549: 239)

จะเห็นได้ว่า กาพย์มีความเป็นมาที่ยาวนานโดยมีผู้สันนิษฐานว่ามาจาก “กาพย์สารวิลาสินี” กับ “กาพย์คันทะ” เป็นภาษาบาลีนั้นอาจเป็นตำราที่เกี่ยวกับกาพย์ของไทย และเชื่ออีกว่าอาจเป็นของไทยแต่ตั้งเดิมแต่แต่งเป็นภาษาบาลีด้วยภาษาบาลีนั้นไม่มีสัมผัสอย่างไทย อย่างไรก็ตามเชื่อว่ากาพย์ทั้งสองตำรานี้เป็นแบบแผนนำไปสู่การแต่งกาพย์ในปัจจุบัน

### 2.3 ความหมายของกาพย์

กาพย์ มาจากคำว่า “กาวย” หรือ “กาพย” ซึ่งมาจากคำว่า “กวี” ในภาษาบาลีสันสกฤต หมายถึง ผู้คงแก่เรียน ผู้เฉลียวฉลาด ผู้มีปัญญาปราดเปรื่อง ผู้ประพันธ์กาพย์กลอน มาจากรากศัพท์คำเดิมคำว่า “กูธาตุ” หมายถึง เสียง ทำให้เกิดเสียง ร้อง ร้องระงม คราง ร้องเหมือนเสียงนกหรือเสียงแมลงผึ้ง กาพย์ ตามความหมายเดิมมีความหมายกว้างกว่าที่เข้าใจในภาษาไทย หมายถึง บรรดาบทกวีนิพนธ์ที่กวีได้ร้อยกรองขึ้น (สุภา ฝักข่อง, 2549: 237-238) กาพย์ตามความหมายเดิมเป็นบท

กวีนิพนธ์ที่กวีแต่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นโคลง กาพย์ ฉันท์ หรือร่าย นับเป็นกาพย์ทั้งนั้น (บรรจง ชาคริตพงศ์, 2551: 32) แต่ปัจจุบัน กาพย์ หมายถึง คำร้อยกรองประเภทหนึ่งมีหลายชนิด เช่น กาพย์ฉับบึง กาพย์สุรางคนางค์ กาพย์ยานี กาพย์ขับไม้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 113) มีกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัส มีลักษณะคล้ายฉันท์ แต่ไม่นิยมครุ ลหุ เหมือนอย่างฉันท์ (เริงชัย ทองหล่อ, 2558: 32)

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า กาพย์ มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีสันสกฤตมาจากคำว่า “กาวย” หรือ “กาพย” ซึ่งมาจากคำว่า “กวี” ในภาษาบาลีสันสกฤต เดิมมีความหมายอย่างกว้างว่า คำประพันธ์ทุกชนิดซึ่งล้วนเรียกว่า กาพย์ เมื่อใช้ในภาษาไทยมีความหมายว่า คำประพันธ์ ประเภทหนึ่งมีหลายชนิดมีการกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัส เช่น กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉับบึง 16 กาพย์สุรางคนางค์ 28 เป็นต้น

## 2.4 ลักษณะบังคับของกาพย์

กาพย์เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่งของคำประพันธ์ไทยที่มีความไพเราะและมีหลายชนิด ได้แก่ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉับบึง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

### 2.4.1 กาพย์ยานี 11

กาพย์ยานี 11 ถือเป็นกาพย์ครู เพราะเป็นแบบฝึกหัดเบื้องต้น ก่อนจะก้าวไปเขียนกาพย์ ชนิดอื่นต่อไป อีกทั้งแบบแผนการสัมผัส เชื่อมวรรค เชื่อมบาทก็คล้ายคลึงกับกลอนสุภาพมากที่สุด (ยุทธ โตดิเทพย์ และสุธีร์ พุ่มกุมาร, 2552: 105) แต่จำนวนค่าน้อยกว่า และคล้ายฉันท์แต่ไม่บังคับ คำครุ ลหุ เหมือนฉันท์ ในปัจจุบันมีผู้นิยมแต่งกาพย์ยานีมากกว่ากาพย์ชนิดอื่น (ประทีป วาทิกทินกร, 2553: 149-152) นอกจากนี้ เริงชัย ทองหล่อ (2558: 32-34) กล่าวถึง กาพย์ยานี 11 ไว้ว่า กาพย์ชนิดนี้มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น กาพย์ยานี กาพย์ยานีลำนำ กาพย์ 11 (บาทหนึ่งมี 11 คำ) เหตุที่เรียกว่า กาพย์ยานีนั้น คงจะแปลงมาจากคำฉันท์บาลีใน “รัตนสูตร” ซึ่งขึ้นต้นคำว่า “ยานี” ดังนี้

ยานีธ ภูตานี สماعตานี,	ภุมมานิวา ยานิว อนตลิกเข สพพว,
ภูตา สุมนา ภวนตุ,	อโถปี สกุกจจ สุนนตุ ภาสิต์ ฯลฯ

ถ้าเขียนแยกตามแบบวรรคตอนของไทย จะเป็นดังนี้

ยานีธ ภูตา-	นี สماعตานี
ภุมมานิวา ยา-	นิว อนตลิกเข
สปพว ภูตา-	สูมนา ภวนตุ
อโถปี สกุกจ-	จ สุนนตุ ภาสิต์

(พระโหราธิบดี, 2504: 66)

ลักษณะบังคับของกาพย์ยานี 11 มีนักวิชาการหลายท่าน เช่น ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2547: 47-48), ยุทธ โตติเทพย์ และสุธีร์ พุ่มกุมาร (2552: 105) ประทีป วาทิกทินกร (2553: 149-152), เยาวลักษณ์ ชาตีสุขศิริเดชและบุญลักษณ์ เอี่ยมสำอางค์ (2553: 59-60) และเริงชัย ทองหล่อ (2558: 32-34) ได้กล่าวถึงลักษณะบังคับของกาพย์ยานี 11 สรุปไว้ดังนี้

กาพย์ยานี 11 ประกอบด้วย คณะ พยางค์ และสัมผัส ดังนี้

1) คณะ ของกาพย์ยานี กำหนดให้ กาพย์บทหนึ่ง มี 2 บาท บาทที่ 1 เรียกว่า บาทเอก บาทที่ 2 เรียกว่า บาทโท แต่ละบาทมี 2 วรรค คือ วรรคแรก และวรรคหลัง เมื่อนับวรรคจึงได้ 4 วรรค

2) พยางค์ กำหนดให้ในแต่ละบาทมี 11 พยางค์ หรือ 11 คำ วรรคหน้ามี 5 พยางค์ วรรคหลังมี 6 พยางค์ จึงเรียกว่า กาพย์ยานี 11 นอกจากนี้ ในแต่ละวรรคจะใช้คำเกินบ้างก็ได้ แต่ต้องเป็นคำที่ประกอบด้วยสระเสียงสั้นหรืออักษรนำ

3) สัมผัสบังคับคือสัมผัสนอก มีลักษณะดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทเอก สัมผัสกับ คำที่ 3 ของวรรคที่ 2 ในบาทเอก

คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ซึ่งอยู่ในบาทเอก สัมผัสมายังคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 ซึ่งอยู่ในบาทโท

คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสมายังคำที่ 1 หรือ 2 หรือ 3 ในวรรคที่ 4 สัมผัสข้อนี้ไม่บังคับ เพิ่งจะมานิยมให้สัมผัสกันในภายหลัง

ถ้าแต่งมากกว่า 1 บท ต้องมีสัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 ของบทต้นสัมผัสกับคำสุดท้าย ของวรรคที่ 2 ของบทต่อไป

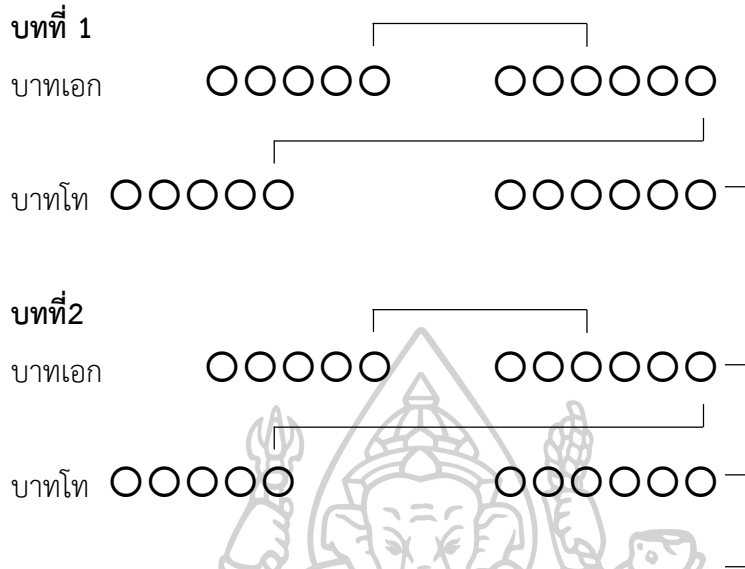
ส่วนสัมผัสในไม่ใช่สัมผัสบังคับแต่กาพย์นิยมให้มีสัมผัสในเช่นเดียวกับกลอน สัมผัสในที่นี้เป็นสัมผัสสระยังใช้กันมาก แม้จะไม่มากเท่ากลอนก็ตาม ส่วนสัมผัสอักษรใช้น้อยกว่าสัมผัสสระ แต่ก็นับว่าเป็นสัมผัสในที่สำคัญมาก

**ตัวอย่างกาพย์ยานี 11** จากกาพย์พระไชยสุริยา

ลิงค่างครางโครกครอก	ฝูงจิ้งจอกออกเห่าหอน
ชะนีวีเวกวอน	นกทหร่อนนอนร้องเรีง
ลูกนกยกปีกป้อง	อ้าปากร้องซ้องแซ่เสียง
แม่นกปกปีกเคียง	เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

(สุนทรภู่, 2516)

## แผนผังภาพยยานี 11



(ฐปะนิย นาคทรพ, 2547: 47)

การแบ่งคำภายในวรรคเพื่อให้เกิดสัมผัสในก็เช่นเดียวกับกลอน ตามปรกติภาพยยานีแต่ละวรรคจะแบ่งเป็น 2 ห้วง วรรคแรกซึ่งมี 5 คำจะแบ่งออกเป็น ห้วงแรก 2 คำกับห้วงหลัง 3 คำ และวรรคหลังซึ่งมี 6 คำ แบ่งออกเป็นห้วงละ 3 คำ บางครั้งจะใช้ยัติภังค์ (-) ระหว่างวรรคก็ได้ (ห้ามใช้ระหว่างบาทหรือบท)

**ตัวอย่างการใช้ยัติภังค์** จากคำพากย์รามเกียรติ์ พากย์นางลอย

เสนาพัฒนามาตย์                      โดยพระบาทเสด็จคลา  
 เกือบใกล้จะถึงสา-                      ครเศที่ท้าวเคยสรงชล

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย, 2546)

ภาพยยานีไม่บังคับเสียงวรรณยุกต์อย่างกลอน คือสัมผัสนอกในบทหนึ่ง ๆ อาจจะมีเสียงวรรณยุกต์เสียงเดียวกันหมดก็ได้ แต่ถ้าใช้เสียงวรรณยุกต์ให้ได้อย่างกลอนยิ่งมากก็ยิ่งดี ส่วนสัมผัสซ้ำยังถือเป็นเรื่องสำคัญคือห้ามใช้คำคำเดียวกันสัมผัสกัน นอกจากนี้คำสุดท้ายของบทไม่ควรใช้คำตายหรือคำที่มีรูปวรรณยุกต์ และคำสุดท้ายของวรรคหลังของบาทโท ส่วนมากนิยมใช้วรรณยุกต์เสียงสามัญ และเสียงจัตวา

### 2.4.2 กาพย์ฉับ 16

ลักษณะบังคับของกาพย์ฉับ 16 มีนักวิชาการหลายท่าน เช่น ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2547: 49), สุภา ฝักข่อง (2549: 268), เยาวลักษณ์ชาติสุขศิริเดชและบุญลักษณ์ เอี่ยมสำอางค์ (2553: 60-61) และเริงชัย ทองหล่อ (2558: 34-35) ได้กล่าวถึงลักษณะบังคับของกาพย์ฉับ 16 สรุปไว้ดังนี้

กาพย์ฉับ 16 ประกอบด้วย คณะ พยางค์ และสัมผัส ดังนี้

1) คณะ ของกาพย์ฉับ กำหนดให้ กาพย์ฉับบทหนึ่งมีเพียง 1 บาท แต่มี 3 วรรค คือ วรรคต้น วรรคกลาง และวรรคท้าย

2) พยางค์ กำหนดให้พยางค์หรือคำในวรรคต้นมี 6 คำ วรรคกลางมี 4 คำ วรรคท้ายมี 6 คำ รวมทั้งบทมี 16 คำ จึงเรียกว่า กาพย์ฉับ 16

3) สัมผัสบังคับคือสัมผัสนอก มีลักษณะดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคต้นสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคกลาง

ถ้าแต่งมากกว่า 1 บท ต้องมีสัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคท้ายในบทต้นสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคต้นในบทต่อไป

ส่วนสัมผัสในไม่ใช่สัมผัสบังคับ สัมผัสในที่นี้เป็นสัมผัสสระ นิยมให้อยู่ในช่วงที่เว้นจังหวะการอ่าน สัมผัสในไม่ใช่สัมผัสบังคับของกาพย์ฉับ จึงไม่จำเป็นต้องมีสัมผัสลักษณะนี้ก็ยิ่งเพราะกาพย์ฉับใช้บรรยายหรือพรรณนาโวหาร และใช้เขียนปนกับฉันทได้ และยังมีนิยามแต่งเป็นบทสวด

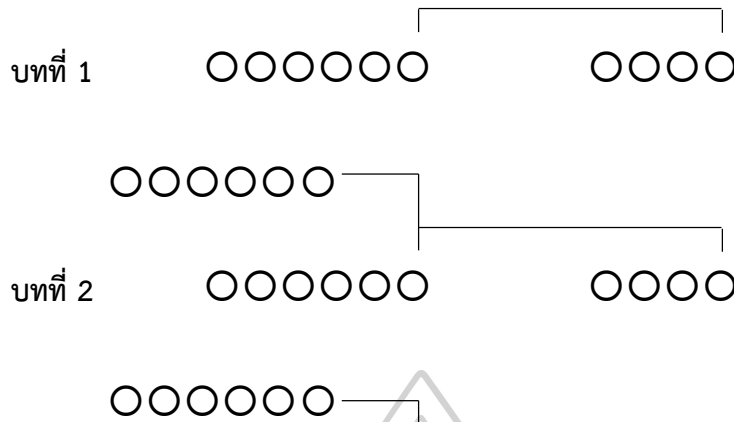
ตัวอย่างกาพย์ฉับ 16 จากกาพย์พระไชยสุริยา

เขาสูงผ่องหงส์ลงเรียง	เริงร้องซ้องเสียง
สำเนียงนำฟังวังเวง	
กลางไพรไถ่ขันบรรเลง	ฟังเสียงเพียงเพลง
ขอแจ้งจำเรียงเวียงวัง	

(สุนทรภู่, 2516)



## แผนผังภาพยੰฉบับ 16



(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2547: 49)

นอกจากนี้ ภาพยੰฉบับ 16 เวลาแต่งให้ใช้คำ ยัตถิงค์ในระหว่างวรรค (ห้ามใช้ระหว่างบท) และในวรรคหนึ่ง ๆ จะใช้คำเกินกว่าที่กำหนดก็ได้ แต่ต้องเป็นคำลหุหรืออักษรนำและต้องไม่ยาวเกินไปจนขัดกับจังหวะและทำนองอ่าน

## 2.4.3 ภาพยัสร้างนางค์ 28

เรียงชัย ทองหล่อ (2558: 35-36) กล่าวว่า ภาพยัสร้างนางค์ หรือ สร้างคณา หมายถึง ฉันทที่มีลีลาตรงตามเหมือน นางฟ้า สุภา ฝักข่อง (2549: 239) กล่าวว่า ในหนังสือจินตามณี เรียกภาพยัสร้างนางค์ 28 ว่า สร้างคณาปทุมฉันทกลอน 4 หรือ วิสาสิกฉันท โดยบอกว่า ชื่อ วิสาสิกฉันทในภาพยัสารวิลาสินี มีได้กำหนดครุหลุ กำหนดแต่กลอนพัดกัน ทั้งนี้มีคาถาบาลี กำกับไว้ว่า สุราคณา สุโสภณา รปิริโก สมานสิ ภิวันทโน สเรนโก รัตตินทิวัง ซึ่งวิสาสิกฉันทในจินตามณีเป็นภาพยัสร้างนางค์ ไม่มีในคัมภีร์วุตโตทัย ดังนั้นภาพยัสร้างนางค์จึงน่าจะมาจากภาพยัสารวิลาสินี ที่ได้ชื่อเช่นนี้คงเรียกชื่อตามวรรคแรกของภาพยัภาษาบาลีที่ว่า สร้างคณา สุโสภณา รปิริโก สมานสิ ภิวันทโน สเรนโก รัตตุนทิวา

เมื่อจัดเรียงวรรคเสียใหม่จะได้ดังนี้

	สร้างคณา
สุโสภณา	รปิริโก
สมานสิ	ภิวันทโน
สเรนโก	รัตตุนทิวา

(พระโหราธิบดี, 2504: 57)

ลักษณะบังคับของกาพย์สุรางคนางค์ 28 มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ เช่น ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2547: 50-51), สุภา ฝึกชอง (2549: 268) และเริงชัย ทองหล่อ (2558: 34-35) ได้กล่าวถึงลักษณะบังคับของกาพย์สุรางคนางค์ 28 สรุปไว้ดังนี้

กาพย์สุรางคนางค์ 28 ประกอบด้วย คณะ พยางค์ และสัมผัส ดังนี้

1) คณะ กำหนดให้กาพย์บทหนึ่งมี 7 วรรค วรรคหนึ่งมี 4 คำ

2) พยางค์ กำหนดจำนวนคำในวรรค มีวรรคละ 4 คำ 7 วรรค รวมเป็น 28 คำ จึงเรียกว่า

กาพย์สุรางคนางค์ 28

3) สัมผัสบังคับคือสัมผัสนอก มีลักษณะดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2

คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5

คำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 6

ถ้าแต่งมากกว่า 1 บท ต้องมีสัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ 7 ของบทต้นสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 ของบทต่อไป

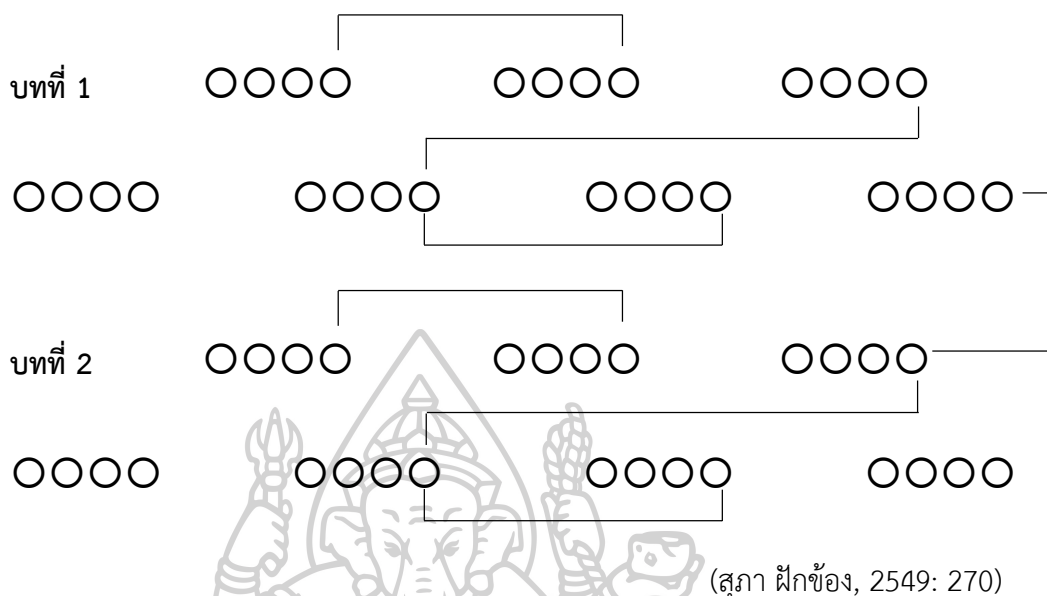
ในการแต่งกาพย์สุรางคนางค์นั้น ถ้าจะเพิ่มสัมผัสให้ครบทุกวรรคจะทำให้มีความไพเราะยิ่งขึ้น แต่ไม่ถือเป็นสัมผัสบังคับ โดยสัมผัสในไม่ใช่สัมผัสบังคับแต่มีได้ทั้งสัมผัสสระสัมผัสอักษร

#### ตัวอย่างกาพย์สุรางคนางค์ 28

วันนั้นจันทร์	มีดารากร	เป็นบริวาร
เห็นสิ้นดินฟ้า	ในป่าท่าธาร	มาลีคลีบาน
เย็นฉ่ำน้ำฟ้า	ชื่นชะพกา	วายุพาขจร
สารพันจันทน์อิน	รื่นกลิ่นเกสร	แดนต่อคลอร่อน
		ว่าอ่อนเวียนระวัน

(สุนทรภู่, 2516)

### แผนผังภาพยี่สุรางคณาถ์ 28



### 3. เทคนิคเพื่อนคู่คิด

เทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นเทคนิคที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดและกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของเทคนิคเพื่อนคู่คิด ขั้นตอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิด รวมทั้งข้อดีและข้อจำกัดของเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

#### 3.1 ความหมายของเทคนิคเพื่อนคู่คิด

เทคนิคเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) เป็นเทคนิคหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ซึ่งพัฒนาขึ้นในปี คริสต์ศักราช 1981 โดยศาสตราจารย์แฟรงค์ ลีแมน (Lyman Frank) จากมหาวิทยาลัยแมริแลนด์ (University of Maryland) ในเมืองคอลเลจพาร์ก รัฐแมริแลนด์ สหรัฐอเมริกาได้รับการยอมรับจากนักวิชาการหลายคนในด้านการศึกษาดังแต่นั้น เป็นต้นมา (Mazur 1997: 26 อ้างถึงใน พิสมร ชูเอม, 2561: 28) สำหรับความหมายของเทคนิคเพื่อนคู่คตินั้นได้มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน เช่น กรมวิชาการ (2545: 210), ลักษณะ สรีวัฒน์ (2557: 193), วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2541: 32), วารินทร์พร พันเพ็ญฟู (2562: 140), สุนันท์ อัญชลินุกูล และคณะ (2553: 23) ได้ให้ความหมายไว้ในทำนองเดียวกันสามารถสรุปได้ว่า เทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนคิดหลายขั้นตอน คิดเดี่ยว คิดเป็นคู่หรือกลุ่มย่อย โดยแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่มย่อยแล้วนำข้อสรุปไปอภิปรายในกลุ่มใหญ่ในระดับชั้นเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังเป็น

กลยุทธ์การเรียนรู้แบบร่วมมือซึ่งนักเรียนทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือตอบคำถาม (Heller, 2020) สามารถใช้ได้ทั้งกลุ่มนักเรียนทุกระดับทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ จัดว่าเป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ได้รับการยอมรับมากอีกรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (มนต์ชัย เทียนทอง, 2551: 103)

### 3.2 ขั้นตอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิด

ขั้นตอนของเพื่อนคู่คิดมี 3 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนนี้ครูผู้สอนอาจนำมาประยุกต์ใช้กับนักเรียนได้อย่างหลากหลาย โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิด ไว้ดังนี้

ขั้นตอนของเพื่อนคู่คิดของ Lyman (Fauziyati and Istianah, 2013: 42, อ้างถึงใน พิสมร ชูเอม, 2561: 30) ได้ให้รายละเอียดของ 3 ขั้นตอนไว้ดังนี้

1) ขั้นตอนแรกของการคิด (Think) ครูให้เวลานักเรียนสำหรับคิด (Time to think) กับคำถามหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยนักเรียนต้องอาศัยองค์ความรู้เดิมของตนเองและทักษะในการสืบค้นข้อมูลเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์หาคำตอบหรือทางออกที่เหมาะสมที่สุด

2) ขั้นตอนที่สอง คือการจับคู่ (Pair) หลังจากที่นักเรียนได้มีเวลาคิดและหาคำตอบให้ตัวเองแล้ว ครูก็ให้นักเรียนจับคู่และพูดคุยหรือเกี่ยวกับคำตอบของตัวเองและคำตอบของคู่ตัวเอง เพื่อให้คำตอบของทั้งคู่มีความเป็นเอกภาพมากขึ้น ก่อนที่จะนำเสนอในชั้นเรียน

3) ขั้นตอนที่สาม คือการแบ่งปัน (Share) นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยมีครูและเพื่อนร่วมห้องอภิปรายการนำเสนอของนักเรียน และแนะนำวิธีแก้ปัญหาโดยการแสดงความคิดเห็นร่วมมือกันในชั้นเรียนทั้งชั้น

Heller (2020) กล่าวว่า ขั้นตอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีดังนี้

T: (Think) ครูเริ่มต้นด้วยการถามคำถามเฉพาะเกี่ยวกับเรื่อง โดยให้นักเรียน “คิด” เกี่ยวกับสิ่งที่รู้หรือเรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อนั้น ๆ

P: (Pair) นักเรียนแต่ละคนควรจับคู่กับนักเรียนคนอื่นหรือเป็นกลุ่มย่อย

S: (Share) นักเรียนแบ่งปันความคิดกับคู่ของตน ครูให้นักเรียนร่วมกันแบ่งปันความคิดเห็น ซึ่งการสนทนาทั้งชั้น

มนต์ชัย เทียนทอง (2551: 99) ได้สังเคราะห์ขั้นตอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิดไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1) Think เป็นขั้นตอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการคิดหาคำตอบของปัญหาในประเด็นต่าง ๆ การกล่าวถึงสาระสำคัญของเนื้อหาที่จะเรียน รวมทั้งการเสนอแนะให้นักเรียนคำนึงถึงเรื่องที่จะต้องศึกษาในขั้นตอนต่อไป ในขั้นนี้จะต้องดำเนินการทั้งชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนทั้งหมดเกิดความคิดร่วมและประสานความคิดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2) Pair เป็นขั้นตอนให้นักเรียนจับคู่กัน เพื่อร่วมกันศึกษาเนื้อหาที่เรียน นำเสนอความคิดเห็นของแต่ละคน และเรียนรู้ร่วมกันผ่านกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเนื้อหาที่เรียน รวมทั้งพบคำตอบของปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ตามที่ต้องการ การเรียนรู้ในขั้นตอนนี้เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

2.1) Motivation ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน

2.2) Information ขั้นตอนการศึกษาเนื้อหาบทเรียนจากสื่อการสอนที่พัฒนาขึ้นหรือจากใบความรู้

2.3) Application ขั้นการทดสอบความสำเร็จในการเรียนรู้

2.4) Progress ขั้นตอนการประเมินผลความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน

3) Share เป็นขั้นตอนสุดท้าย หลังจากศึกษาเนื้อหาที่เรียนแล้วให้นักเรียนที่จับคู่หรือจับกลุ่มแยกกันไปอยู่ต่างกลุ่ม จากนั้นสรุปผลจากคำตอบที่ค้นหาได้ทั้งระดับชั้นร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ สรุปผลและอภิปรายผลที่ได้จากเนื้อหาที่เรียนในขั้นตอนที่ผ่านมา รวมทั้งข้อคิดเห็นต่าง ๆ ได้สรุปมาอธิบายให้ครูผู้สอนฟัง

สุพิธา ดาวเรือง (2555: 31) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิดมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) ครูผู้สอนตั้งประเด็นของปัญหากับนักเรียนทั้งชั้นเรียน

2) นักเรียนแต่ละคนค้นหาคำตอบอย่างอิสระโดยลำพัง

3) นักเรียนจับคู่กันเป็นคู่ แล้วให้ร่วมกันคิดระหว่างกันเพื่อหาข้อสรุป

4) นำผลสรุปเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อหาข้อสรุปของประเด็นคำถามจากนักเรียนทั้งชั้น เทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิดนับว่าเป็นเทคนิคที่ง่าย สะดวกและใช้เวลาไม่มาก และใช้ได้ผลดีในการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้งการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติและการเรียนรู้ออนไลน์

จากขั้นตอนการสอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นคิด (Think) เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนคิดวิเคราะห์คำตอบของปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดให้เป็นรายบุคคล ขั้นที่ 2 ขั้นจับคู่ (Pair) เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนจับกลุ่มเพื่อร่วมกันปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันจากความรู้ของตนเพื่อร่วมกันหาข้อสรุปภายในกลุ่ม และขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งปัน (Share) เป็นขั้นตอนที่อภิปรายแลกเปลี่ยนร่วมกันทั้งชั้นเพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้ภายในชั้นเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการคิด (Think)

นักเรียนแต่ละคนดูสื่อที่ครูนำเสนอแล้ววิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะและเนื้อหาของคำประพันธ์ที่จะแต่ง/แต่งคำประพันธ์

## 2. ขั้นการจับคู่ (Pair)

ครูจัดนักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน แบบคละความสามารถตามระดับ ผลการทดสอบก่อนเรียน เก่ง 1 คน ปานกลาง 2-4 คน อ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงาน ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ที่ตนเองคิดให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ วิเคราะห์ ข้อบกพร่อง พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางแก้ไข

## 3. ขั้นการแบ่งปัน (Share)

นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนหลังจากที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ของสมาชิกในกลุ่มย่อยแล้ว นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ครูแก้ไขเพิ่มเติม

### 3.3 ข้อดีและข้อจำกัดของเทคนิคเพื่อนคู่คิด

เทคนิคเพื่อนคู่คิดมีข้อดีที่สามารถส่งเสริมนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีนักวิชาการ หลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2541), วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2541: 29-35), Heller (2020) ได้กล่าวถึงข้อดีของการเรียนเทคนิคเพื่อนคู่คิดไว้ว่า เป็นวิธีที่นักเรียนต้องทำกิจกรรม อย่างจริงจัง มีความสนใจในเรื่องที่เรียน เกิดความรู้และความเข้าใจอย่างเข้มข้นและมั่นคง เนื่องจาก จะต้องเตรียมตัวและศึกษาเรื่องเป็นอย่างดี เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติบทบาทของครูผู้สอน คือ บรรยาย อธิบายและถามคำถามต่อเพื่อนที่เป็นคู่เรียนได้ ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารการปฏิสัมพันธ์ เป็นผู้พูด และผู้ฟังที่ดี มีโอกาสฝึกทักษะในการตั้งคำถามประเภทต่าง ๆ ได้เรียนรู้จากกันและกัน กล้าแสดงออก มากขึ้น ฝึกการเป็นผู้มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ข้อมูลสะท้อนกลับและแก้ไข จุดบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการเรียนได้มาก ทั้งนี้ อาจได้จากเพื่อนที่เป็นคู่เรียนในตอนตอบคำถาม และอาจได้จากครูผู้สอนในขณะสังเกตและในตอนอภิปราย วิเคราะห์คำตอบ นอกจากนี้ยังสามารถ นำเทคนิคเพื่อนคู่คิดไปใช้ได้หลายรูปแบบที่ต่างกันได้ ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนการสอน เพราะเป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ทำให้จำความรู้ได้นานและเกิดความเข้าใจลึกซึ้ง อย่างไรก็ตาม เทคนิคเพื่อนคู่คิดก็มีข้อจำกัด บางประการ หากนักเรียนที่จับคู่กัน มีปัญหาความสัมพันธ์ส่วนตัว อาจทำให้ใช้ไม่ได้ผลไม่ดี เนื่องจาก ขาดความร่วมมือที่ระหว่างนักเรียน หรือสมาชิกของกลุ่มไม่รับผิดชอบ ปล่อยให้เพื่อนคนใดคนหนึ่ง คิดและแก้ปัญหาคนเดียว จนอาจทำให้เพื่อนที่คิดแก้ปัญหาคนเดียวเกิดความเบื่อหน่าย หรือหมดกำลังใจ หากสมาชิกบางคนไม่ฟังผู้อื่นจนทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ไม่ได้แสดงความคิดเห็นหรือนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย (ชลธิชา ทับทวี, 2554: 40)

จะเห็นได้ว่า เทคนิคเพื่อนคู่คิดมีข้อดีในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการคิดของตนเองสู่การอภิปรายจากกลุ่มย่อยไปกลุ่มใหญ่ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กันผ่านการสื่อสารและร่วมมือกันคิดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ซึ่งอาจมีข้อจำกัดบางประการหากผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือที่ดี ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจหรือแก้ปัญหาภายในกลุ่มเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดอย่างมีประสิทธิภาพ

#### 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจะพัฒนาความสามารถการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ให้แก่ นักเรียนได้นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศในเรื่องการแต่งคำประพันธ์และศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด ดังนี้

##### 4.1 งานวิจัยในประเทศ

พนมศักดิ์ มนูญปรัชญาภรณ์ (2557) การพัฒนาแบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพสำหรับนักเรียนให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งโคลงสี่สุภาพของก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศัลกิจพิทยาคม จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การแต่งโคลงสี่สุภาพ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพสำหรับนักเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.74/81.96 2) ผลสัมฤทธิ์การแต่งโคลงสี่สุภาพของ หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 มีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

ประหยัด แม่นสุข (2557) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยกรอง (กาพย์ยานี 11) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยกรอง (กาพย์ยานี 11) ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนร้อยกรอง (กาพย์ยานี 11) ของนักเรียน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้าน

หนองบัวท่าช้าง จำนวน 34 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบฝึกทักษะการเขียนร้อยกรอง (กาพย์ยานี 11) แบบวัดทักษะการเขียนร้อยกรองและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการเขียนบทร้อยกรอง (กาพย์ยานี 11) ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ 82.35/81.03 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนบทร้อยกรอง (กาพย์ยานี 11) มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฐนิชา ปวงสุข (2558) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเพื่อนคู่คิดกับแบบปกติ 6 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเพื่อนคู่คิดกับแบบปกติ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเพื่อนคู่คิดกับแบบปกติ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 กลุ่มโรงเรียนลำปลายมาศ 2 จังหวัดบุรีรัมย์ จาก 2 โรงเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 22 คน ซึ่งสุ่มมาจาก 6 ห้อง ด้วยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้การจับสลาก กลุ่มทดลองคือนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองไธที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเพื่อนคู่คิด และกลุ่มควบคุมคือนักเรียนโรงเรียนวัดชัยมงคลปราสาทวิทยาที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามตารางของนักเรียน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.40/89.70 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่าการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัตถภรณ์ คำกลม (2558) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมอเป็นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานีของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ตามแนวสมอเป็นฐาน และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมอเป็นฐาน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) จำนวน 33 คน ที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งคำประพันธ์



ประเภทภาพยนตร์ยานี 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทภาพยนตร์ยานี และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทภาพยนตร์ยานีของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐานโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.22 โดยด้านครูผู้สอนมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยสูงสุด

เพ็ญญา เพ็งวิสาภาพพงษ์ (2559) การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อการพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT 3) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2/2 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย บุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 24 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) ชุดกิจกรรมเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ 2) แบบทดสอบความพึงพอใจของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.56/85.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ดัชนีประสิทธิผลผลของการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มีค่าเท่ากับ 0.76 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 75.06 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ปิยะนุช เจียมจันทร์ (2560) เรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบเพื่อนคู่คิด โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง คำราชาศัพท์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด กรณีศึกษาการใช้งานโปรแกรม Microsoft PowerPoint 2) ศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด 3) ผลการศึกษาประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 30 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด กรณีศึกษาการใช้งานโปรแกรม Microsoft PowerPoint อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีค่าเท่ากับ 83.83/82.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดโดยรวมอยู่ในระดับมาก

พิสมร ชูอม (2561) เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์ จำนวน 44 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดเรื่องการพูด แบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการพูดของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดอยู่ในระดับมาก

สุรวุฒิ พันทวีศักดิ์ (2561) การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึก การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท สำหรับนักเรียนให้มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่ง คำประพันธ์ประเภทฉันท ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึก 3) ศึกษาความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึก ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสถาพรวิทยา จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 25 คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ ประเภทฉันท 2) แบบฝึก เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท 4) แบบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพ ของแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท สำหรับนักเรียนมีค่าประสิทธิภาพ  $E_1 = 80.87/ E_2 = 80.10$  เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) ความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท ของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึกสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึก ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

#### 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Fitri (2017) การพัฒนาความสามารถในการเขียนบทกวีโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับ นักเรียน Grade 7 ของ SMP Negeri 4 Bulukumba การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบาย การวางแผนการใช้งานและการประเมินผลการเรียนรู้การเขียนบทกวีโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับ นักเรียน Grade 7 ของ SMP Negeri 4 Bulukumba การศึกษาครั้งนี้รวมถึงการศึกษาเชิงพรรณนา เชิงคุณภาพได้รับการออกแบบผ่านชั้นวิจัยเชิงปฏิบัติการ ข้อมูลการวิจัยอยู่ในรูปแบบของพฤติกรรม การตอบสนองการกระทำของครูและนักเรียนในการเขียนบทสนทนาการเรียนรู้ในชั้นเรียน ที่มาของ ข้อมูลการวิจัยคือข้อมูลของครูและนักเรียน Grade 7 ของ SMP Negeri 4 Bulukumba จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตการสัมภาษณ์และการทดสอบ เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยนี้ เป็นเทคนิคเชิงพรรณนา ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนในรอบแรกคือ 75.22 เพิ่มขึ้นในรอบที่สองเป็น 82.85 ตัวบ่งชี้การเพิ่มขึ้นอีกตัวสามารถสังเกตได้จากผลการเรียนรู้ ของรอบแรกและรอบที่สองต่อการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยม ของนักเรียนในการเรียนรู้

Bastian (2018) การพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถในการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดของนักเรียน Grade 2 ใน Sman 10 Bandar Lampung จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือการค้นหาว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนพัฒนาหรือไม่หลังจากได้รับการสอนผ่านเทคนิคเพื่อนคู่คิด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรของการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียน XI MIA 8 ของ SMAN 10 Bandar Lampung ปีการศึกษา 2017/2018 จำนวน 30 คน การวิจัยได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 19 มกราคมถึง 23 กุมภาพันธ์ 2018 ผลการวิจัยพบว่า มีการปรับปรุงที่สำคัญคือ ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด จากผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการทดสอบก่อนเรียนเป็น 64.56 และหลังเรียนเป็น 89.06 เพิ่มขึ้น 24.50 ข้อมูลถูกวิเคราะห์โดยใช้ t-test อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าเทคนิคเพื่อนคู่คิดสามารถปรับปรุงการอ่านของนักเรียนได้

Hassan (2019) ผลของการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดในการพัฒนาการเขียนเล่าเรื่องของนักเรียน SMP Tunas Pelita Binjai วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดที่มีต่อการเขียนของนักเรียน ประชากรของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือนักเรียน Grade 8 ของ SMP Tunas Pelita Binjai ตัวอย่างคือนักเรียน 36 คน มี 2 ชั้นเรียน และแต่ละชั้นประกอบด้วยนักเรียน 18 คน คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด เท่ากับ 63.2 และหลังเรียนคือ 77.2 คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนตามชั้นเรียนทั่วไปคือ 62.6 และหลังเรียนคือ 67.7 ผลลัพธ์คือ  $7.36 > 5.1 > 2.92$  หมายความว่าเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีผลต่อการสอนนักเรียนเขียนเล่าเรื่อง ในกรณีนี้เทคนิคเพื่อนคู่คิดมีความสำคัญมากกว่าวิธีการทั่วไป การศึกษาค้นคว้านี้แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนโดยการทำตามเทคนิคเพื่อนคู่คิดสามารถใช้ในการเขียนเล่าเรื่องได้

Utami (2019) ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคนิค Think Pair-Share และ Discuss-Predict-Share เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยและเก็บตัว การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาว่ามีการเพิ่มขึ้นแตกต่างกันของความสามารถในการเขียนของนักเรียนระหว่างนักเรียนที่สอนโดยใช้ Think-Pair-Share (TPS) และครูผู้สอนโดยใช้ Discuss-Predict-Share (DPS) นอกจากนี้ยังมุ่งเป้าไปที่เมื่อทราบว่ามีความสามารถในการเขียนเพิ่มขึ้นแตกต่างกันหรือไม่ ประชากรคือนักเรียน Grade 1 ของ SMAN 13 Bandar Lampung ในปีการศึกษา 2019/2020 โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มทดลอง 31 คนและกลุ่มควบคุม 31 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นแตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่สอนโดยใช้ Think-Pair-Share และนักเรียนที่สอนโดยใช้ Discuss-Predict-Share ผลการวิจัยพบว่าค่า t มีค่าสูงกว่าตาราง t ( $4.49 > 2.05$ ) ที่ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ตามเกณฑ์ นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสามารถในการเขียนของนักเรียนไม่แตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพ

แบบเปิดเผยและเก็บตัว หลังจากได้รับการสอนผ่าน Think-Pair-Share และ ใช้ Discuss-Predict-Share ผลการวิจัยพบว่าระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ สรุปได้ว่า การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์มีลักษณะบังคับที่จำเป็นจะต้องแต่งให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และสัมผัสของกาพย์แต่ละชนิด อีกทั้งจากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการนำเทคนิคเพื่อนคู่คิดมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเทคนิคเพื่อนคู่คิด สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นได้จากการร่วมมือแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นของกลุ่มย่อยไปสู่กลุ่มใหญ่ในชั้นเรียน หากนักเรียนฝึกฝนการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์โดยใช้เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี



### บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre Experimental Designs) แบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 144) โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

#### ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย เป็นการศึกษานำร่อง ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดประชากร ตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง เป็นขั้นตอนการนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน มีดังนี้

#### ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโรงเรียนประจวบวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ และแบบสอบถามความคิดเห็น

## 2. ประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/13 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 13 ห้องเรียน มีนักเรียน 510 คน โดยจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถจากระดับผลการเรียน

2.2 ตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/13 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก

## 3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ

3.2.1 ความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

## ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด จำนวน 3 แผน

1.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ

1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สอบถามเกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการ จัดเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

## 2. ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1.1 ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 และสาระที่ 4 หลักการใช้ ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

2.1.2 ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรโรงเรียนประจวบวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแต่งคำประพันธ์ ประเภทกาพย์และการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

2.1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง แผนการจัดการเรียนรู้และการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

2.1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยเทคนิค เพื่อนคู่คิด จำนวน 3 แผน รวม 9 ชั่วโมง แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระสำคัญ 4) ชิ้นงาน/ภาระงาน 5) กิจกรรมเรียนรู้ ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล 8) บันทึกหลังการสอน



รายละเอียดเนื้อหาสาระของแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภท  
กาพย์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด จำนวน 3 แผน รวม 9 ชั่วโมง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์  
ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

แผน ที่	เนื้อหา	ขั้นตอนการสอนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	เวลา (ชั่วโมง)
1	กาพย์ยานี 11	<p><b>ชั่วโมงที่ 1</b></p> <p><b>ขั้นที่ 1 ขั้นคิด (Think)</b></p> <p>นักเรียนอ่านตัวอย่างข้อความที่เรียงชนิดติดกันที่ครูกำหนดให้ (กาพย์ยานี 11) เพื่อให้แต่ละคนวิเคราะห์ว่าเป็นคำประพันธ์ชนิดใด</p> <p><b>ขั้นที่ 2 ขั้นจับคู่ (Pair)</b></p> <p>ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน แบบคณะกรรมการตามระดับผลการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ เก่ง 1 คน ปานกลาง 2-4 คน อ่อน 1 คน ร่วมกันคิดและอภิปรายลักษณะของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 จากขั้นที่ 1 ขั้นคิด ทั้งคณะ พยางค์และสัมผัส รวมทั้งเขียนแผนผังของคำประพันธ์ภายในกลุ่มของตนและสรุปหลักการแต่งกาพย์ยานี 11</p> <p><b>ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งปัน (Share)</b></p> <p>ครูสุ่มนักเรียน 3-4 กลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอข้อสรุปเกี่ยวกับหลักการแต่งกาพย์ยานี 11 แผนผังคำประพันธ์หน้าชั้นเรียน พร้อมฟังครูอธิบายเพิ่มเติม</p> <p><b>ชั่วโมงที่ 2</b></p> <p><b>ขั้นที่ 1 ขั้นคิด (Think)</b></p> <p>นักเรียนแต่ละคนจับสลากเพลงที่ครูกำหนดให้ แล้ววิเคราะห์ว่าควรนำเสนอเนื้อหาอย่างไรและแต่งกาพย์ยานี 11 คนละ 2 บท</p>	3

ตารางที่ 3 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์  
ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด (ต่อ)

แผน ที่	เนื้อหา	ขั้นตอนการสอนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	เวลา (ชั่วโมง)
1	กาพย์ยานี 11	<p><u>ชั่วโมงที่ 2 (ต่อ)</u></p> <p><b>ขั้นที่ 2 ขั้นจับคู่ (Pair)</b></p> <p>ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน (ใช้กลุ่มเดิม) แล้วนักเรียนผลัดกันนำเสนอผลงานของตน สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์ข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข</p> <p><u>ชั่วโมงที่ 3</u></p> <p><b>ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งปัน (Share)</b></p> <p>นักเรียนทุกคนออกมานำเสนอผลงานการแต่งกาพย์ยานี 11 หน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนร่วมชั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ครูแก้ไขเพิ่มเติม</p>	
2	กาพย์ฉบัง 16	<p><u>ชั่วโมงที่ 1</u></p> <p><b>ขั้นที่ 1 ขั้นคิด (Think)</b></p> <p>นักเรียนอ่านตัวอย่างข้อความที่เรียงชนิดติดกันที่ครูกำหนดให้ (กาพย์ฉบัง 16) เพื่อให้แต่ละคนวิเคราะห์ว่าเป็นคำประพันธ์ชนิดใด</p> <p><b>ขั้นที่ 2 ขั้นจับคู่ (Pair)</b></p> <p>ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน แบบคละความสามารถ (ใช้กลุ่มเดิม) ร่วมกันคิดและอภิปรายลักษณะของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ฉบัง 16 จากขั้นที่ 1 ขั้นคิด ทั้งคณะ พยางค์และสัมผัส รวมทั้งเขียนแผนผังของคำประพันธ์ภายในกลุ่มของตนและสรุปหลักการแต่งกาพย์ฉบัง 16</p>	3

ตารางที่ 3 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์  
ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด (ต่อ)

แผน ที่	เนื้อหา	ขั้นตอนการสอนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	เวลา (ชั่วโมง)
2	กาพย์ฉบัง 16	<p><b>ชั่วโมงที่ 1 (ต่อ)</b></p> <p><b>ขั้นที่ 3 ชั้นแบ่งปัน (Share)</b></p> <p>ครูสุ่มนักเรียน 3-4 กลุ่ม (ไม่ซ้ำกับกลุ่มกาพย์ยานี 11) ส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอข้อสรุปเกี่ยวกับหลักการแต่งกาพย์ฉบัง 16 แผนผังคำประพันธ์หน้าชั้นเรียน พร้อมฟังครูอธิบายเพิ่มเติม</p> <p><b>ชั่วโมงที่ 2</b></p> <p><b>ขั้นที่ 1 ชั้นคิด (Think)</b></p> <p>นักเรียนแต่ละคนจับสลากข่าวที่ครูกำหนดให้ แล้ววิเคราะห์ว่าควรนำเสนอเนื้อหาอย่างไรและแต่งกาพย์ฉบัง 16 คนละ 2 บท</p> <p><b>ขั้นที่ 2 ชั้นจับคู่ (Pair)</b></p> <p>ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน (ใช้กลุ่มเดิม) นักเรียนผลัดกันนำเสนอผลงานของตน สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์ข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข</p> <p><b>ชั่วโมงที่ 3</b></p> <p><b>ขั้นที่ 3 ชั้นแบ่งปัน (Share)</b></p> <p>นักเรียนทุกคนออกมานำเสนอผลงานการแต่งกาพย์ฉบัง 16 หน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนร่วมชั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ครูแก้ไขเพิ่มเติม</p>	

ตารางที่ 3 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์  
ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด (ต่อ)

แผน ที่	เนื้อหา	ขั้นตอนการสอนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	เวลา (ชั่วโมง)
3	กาพย์ สุรางคนางค์ 28	<p><b>ชั่วโมงที่ 1</b></p> <p><b>ขั้นที่ 1 ขั้นคิด (Think)</b> นักเรียนอ่านตัวอย่างข้อความที่เรียงชนิดติดกันที่ครูกำหนดให้ (กาพย์สุรางคนางค์ 28) เพื่อให้แต่ละคนวิเคราะห์ว่าเป็นคำประพันธ์ชนิดใด</p> <p><b>ขั้นที่ 2 ขั้นจับคู่ (Pair)</b> ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน (ใช้กลุ่มเดิม) ร่วมกันคิดและอภิปรายลักษณะของคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 จากขั้นที่ 1 ขั้นคิด ทั้งคณะ พยางค์และสัมผัส รวมทั้งเขียนแผนผังของคำประพันธ์ภายในกลุ่มของตนและสรุปหลักการแต่งกาพย์สุรางคนางค์ 28</p> <p><b>ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งปัน (Share)</b> ครูสุ่มนักเรียน 3-4 กลุ่ม (ไม่ซ้ำกับกลุ่มกาพย์ยานี 11 และกลุ่มกาพย์ฉับ 16) ส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอข้อสรุปเกี่ยวกับหลักการแต่งกาพย์สุรางคนางค์ 28 แผนผังคำประพันธ์หน้าชั้นเรียน พร้อมฟังครูอธิบายเพิ่มเติม</p> <p><b>ชั่วโมงที่ 2</b></p> <p><b>ขั้นที่ 1 ขั้นคิด (Think)</b> นักเรียนแต่ละคนจับสลากนิทานขนาดสั้นที่ครูกำหนดให้ แล้ววิเคราะห์ว่าควรนำเสนอเนื้อหาอย่างไรและแต่งกาพย์สุรางคนางค์ 28 คนละ 2 บท</p>	3

ตารางที่ 3 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์  
ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด (ต่อ)

แผน ที่	เนื้อหา	ขั้นตอนการสอนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	เวลา (ชั่วโมง)
3	กาพย์ สุรางคนางค์ 28	<u>ชั่วโมงที่ 2 (ต่อ)</u> <b>ขั้นที่ 2 ขั้นจับคู่ (Pair)</b> ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน (ใช้กลุ่มเดิม) นักเรียนผลัดกันนำเสนอผลงานของตน สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์ข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข  <u>ชั่วโมงที่ 3</u> <b>ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งปัน (Share)</b> นักเรียนทุกคนออกมานำเสนอผลงานการแต่งกาพย์สุรางคนางค์ 28 หน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนร่วมชั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ครูแก้ไขเพิ่มเติม	
<b>รวมทั้งหมด</b>			<b>9</b>

หมายเหตุ: ไม่นับรวมทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

2.1.6 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา การใช้ถ้อยคำภาษาและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการสอนและด้านการวัดและการประเมินผล ด้านละ 1 ท่าน รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม และการวัดและการประเมินผล

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม และการวัดและการประเมินผล

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม และการวัดและการประเมินผล

นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	=	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	=	ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
N	=	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกผลการพิจารณาลงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านแล้ว และนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ถ้าค่าที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไปแสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้อง ถ้าแผนการจัดการเรียนรู้แผนใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 จะต้องปรับปรุงแก้ไขให้ผ่านเกณฑ์ โดยผลการประเมินได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ก) เป็นค่าที่เหมาะสมและยอมรับได้

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยทดลองกับตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/13 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย

2.2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ เพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา มาตรฐาน ท 4.1 รวมทั้งวิเคราะห์หัวข้อชีวิตและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2.2 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย

2.2.3 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

2.2.4 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มีสาระเกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

2.2.5 จัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบ ตามแนวคิดพุทธิพิสัยของ Bloom แบ่งเป็น 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

ระดับการวัด หัวข้อ	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมิน ค่า	รวม
กาพย์ยานี 11	1	2	3	1	1 (อัตนัย)	1	9
กาพย์ฉบ้ง 16	1	1	2	1	-	1	6
กาพย์สุรางคนางค์ 28	1	1	2	1	-	1	6
<b>รวม</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>7</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>21</b>

2.2.6 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยข้อสอบที่สร้างขึ้นมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน และสร้างแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ พร้อมสร้างเกณฑ์การให้คะแนนรูบริค (Rubric) โดยกำหนดให้คะแนนในประเด็น 1) ฉันทลักษณ์ 2) เนื้อหา 3) การเลือกใช้คำ และ 4) สกตการันต์ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 (Rubric)

ประเด็น ในการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
ฉันทลักษณ์	ฉันทลักษณ์ ถูกต้อง ทุกตำแหน่ง	ผิดฉันทลักษณ์ 1-2 ตำแหน่ง	ผิดฉันทลักษณ์ 3-4 ตำแหน่ง	ผิดฉันทลักษณ์ 5 ตำแหน่งขึ้นไป
เนื้อหา	-	เนื้อเรื่องลำดับ ความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน ทุกวรรค	เนื้อเรื่องลำดับ ความไม่สัมพันธ์กัน 1 วรรค	เนื้อเรื่องววน ไม่สัมพันธ์กัน 2 วรรคขึ้นไป
การเลือกใช้ คำ	-	ใช้คำถูกต้องทุกคำ สื่อความชัดเจน เห็นภาพ	ใช้คำถูกต้องทุกคำ สื่อความได้	ใช้คำไม่ถูกต้อง 1-3 คำ สื่อความไม่ชัดเจน
สะกตการันต์	-	-	เขียนถูกต้องทุกคำ	เขียนผิด ตั้งแต่ 1 คำขึ้นไป

## เกณฑ์การแปรผลคุณภาพ

ดี	มีค่าระดับคะแนน	10-12
พอใช้	มีค่าระดับคะแนน	7-9
ปรับปรุง	มีค่าระดับคะแนน	4-6

2.2.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์  
เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อความ คำถาม การใช้ถ้อยคำภาษา  
และปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

2.2.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์  
ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการสอน  
และด้านการวัดและการประเมินผล ด้านละ 1 ท่าน รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง  
และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้



+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดความสามารถมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดความสามารถมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดความสามารถไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177)

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ถ้าค่าที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ลงมา จะต้องปรับปรุงแก้ไขให้ผ่านเกณฑ์ โดยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ เท่ากับ 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

2.2.9 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย ที่เคยเรียนการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์มาแล้ว 1 ห้อง จำนวน 40 คน และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยพิจารณาจากค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 1.00 เพื่อคัดเลือกแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.43 – 0.73 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.26 – 0.70 และแบบทดสอบอัตนัย มีค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ 0.56 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.38 (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

2.2.10 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ แบบปรนัย ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 123) ได้เท่ากับ 0.81 (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

2.2.11 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ แบบอัตนัย ตรวจสอบให้คะแนนคำตอบ โดยใช้เกณฑ์การประเมินรูบริก (rubric) มีผู้ตรวจ 2 คน คือ ผู้วิจัยกับผู้เชี่ยวชาญ 1 คน ซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนประจวบวิทยาลัย ตรวจสอบให้คะแนนเพื่อดูความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจให้คะแนนโดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.92 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกระดับสูง (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

2.2.12 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ที่ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์แล้วไปใช้กับตัวอย่าง

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรประมาณค่าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ประกอบด้วยความคิดเห็นของนักเรียนด้าน 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ และ 3) ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ซึ่งเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

สำหรับการให้ความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่วัดได้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมาย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 107-108) โดยพิจารณาค่าระดับความคิดเห็น ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าระดับความคิดเห็นที่วัดได้จากค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการสอนและด้านการวัดและการประเมินผล ด้านละ 1 ท่าน รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามความคิดเห็นสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามความคิดเห็นสอดคล้องกับจุดประสงค์

หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

บันทึกผลการพิจารณาลงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177) ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ก) เป็นค่าที่เหมาะสมและยอมรับได้

2.3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับตัวอย่าง

### ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง

#### 1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre Experimental Designs) โดยมีแบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One Group Pretest - Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 144) มีรูปแบบ ดังนี้

T <sub>1</sub>	X	T <sub>2</sub>
----------------	---	----------------

เมื่อ T<sub>1</sub> คือ การทดสอบก่อนเรียน  
 X คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด  
 T<sub>2</sub> คือ การทดสอบหลังเรียน

## 2. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที แล้วตรวจให้คะแนน

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเริ่มการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 แผน ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

2.3 หลังทดลองผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้โดยนำมาสลับข้อใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที และนำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดไปสอบถามนักเรียน

2.4 ตรวจให้คะแนนและนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้มาเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

### ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลอง ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

1.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบอัตนัย

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

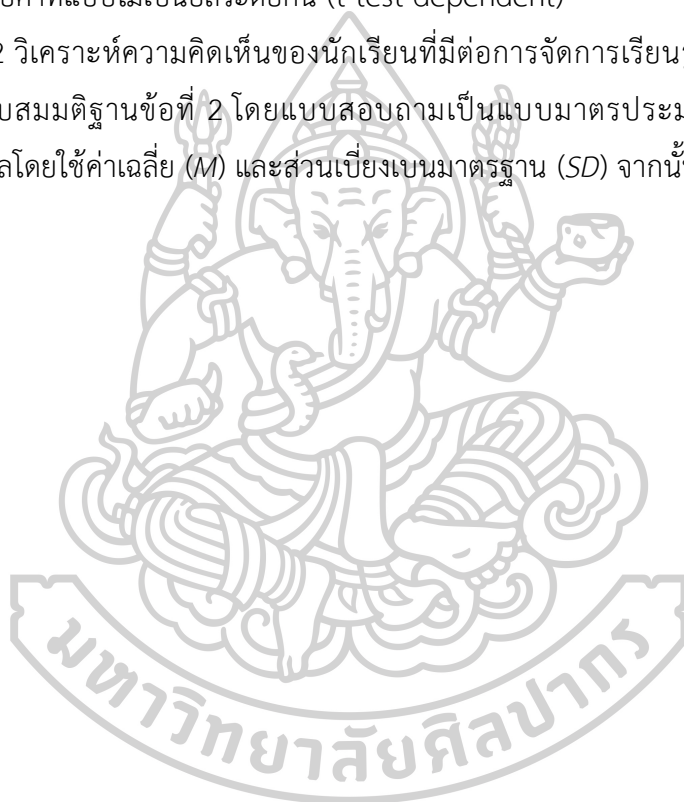
1.3.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ แบบปรนัย โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson)

1.3.2 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์แบบอันทันยโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

## 2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานข้อที่ 1 โดยหาค่าเฉลี่ย ( $M$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) และนำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ จากนั้นวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

2.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดเพื่อตรวจสอบสมมติฐานข้อที่ 2 โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ( $M$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์



**บทที่ 4**  
**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

**ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด**

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ไปใช้ทดลองกับตัวอย่าง ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

การทดสอบ		คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	t	p
ตอนที่ 1 ปรนัย	ก่อนเรียน	20	7.90	2.23	- 8.39	.00
	หลังเรียน	20	12.20	2.78		
ตอนที่ 2 อัตนัย	ก่อนเรียน	12	5.87	2.19	- 9.05	.00
	หลังเรียน	12	8.93	1.82		
รวม	ก่อนเรียน	32	13.77	3.48	-10.54	.00
	หลังเรียน	32	21.13	4.22		

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของตอนที่ 1 ปรนัย หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ( $M$ ) เท่ากับ 12.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) เท่ากับ 2.78 สูงกว่าก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ย ( $M$ ) เท่ากับ 7.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) เท่ากับ 2.23 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตอนที่ 2 อัตนัย หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ( $M$ ) เท่ากับ 8.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) เท่ากับ 1.82 สูงกว่าก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ย ( $M$ ) เท่ากับ 5.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) เท่ากับ 2.19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และผลรวมของตอนที่ 1 ปรนัยและตอนที่ 2 อัตนัย หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ( $M$ ) เท่ากับ 21.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) เท่ากับ 4.22 สูงกว่าก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ย ( $M$ ) เท่ากับ 13.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) เท่ากับ 3.48 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

### ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

ที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ( $M$ )	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน ( $SD$ )	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับที่
<b>ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</b>					
1	กิจกรรมมีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	4.03	0.81	มาก	5
2	กิจกรรมช่วยให้แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้	4.07	0.87	มาก	4
3	กิจกรรมส่งเสริมการทำงานร่วมกัน	4.57	0.57	มากที่สุด	1
4	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	4.57	0.68	มากที่สุด	1
5	กิจกรรมสนุกสนาน ทำให้อยากเรียน	4.13	0.90	มาก	3
	<b>ค่าเฉลี่ยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</b>	<b>4.27</b>	<b>0.51</b>	<b>มาก</b>	<b>(2)</b>

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด (ต่อ)

ที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ( <i>M</i> )	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน ( <i>SD</i> )	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับที่
<b>ด้านบรรยากาศในการจัดเรียนรู้</b>					
6	เวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.17	0.83	มาก	4
7	ครูสร้างบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การเรียนรู้	4.43	0.82	มาก	2
8	ครูส่งเสริมให้นักเรียนคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.40	0.67	มาก	3
9	นักเรียนมีโอกาสซักถามข้อสงสัยได้	4.53	0.82	มากที่สุด	1
10	นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.10	0.88	มาก	5
	<b>ค่าเฉลี่ยด้านบรรยากาศในการจัดเรียนรู้</b>	<b>4.32</b>	<b>0.64</b>	<b>มาก</b>	<b>(1)</b>
<b>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ</b>					
11	นักเรียนได้รับคำแนะนำในการแต่งกาย	4.67	0.48	มากที่สุด	1
12	นักเรียนนำความรู้และคำแนะนำไปใช้ในการ แต่งคำประพันธ์ชนิดอื่น	4.13	0.73	มาก	3
13	นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษา	4.27	0.87	มาก	2
14	นักเรียนเชื่อมโยงเนื้อหาบูรณาการกับการ เรียนวรรณคดี	4.10	0.80	มาก	4
15	นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ผลิตงานเขียน ร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ได้	4.07	0.87	มาก	5
	<b>ค่าเฉลี่ยด้านประโยชน์ที่ได้รับ</b>	<b>4.25</b>	<b>0.56</b>	<b>มาก</b>	<b>(3)</b>
	<b>ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน</b>	<b>4.28</b>	<b>0.50</b>	<b>มาก</b>	

จากตารางที่ 8 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $M = 4.28$ ,  $SD = 0.50$ )



เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยเรียงตามลำดับสูงสุดลงมา ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ ( $M = 4.32$ ,  $SD = 0.64$ ) ลำดับที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ( $M = 4.27$ ,  $SD = 0.51$ ) และลำดับที่ 3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ( $M = 4.25$ ,  $SD = 0.56$ ) พิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีรายละเอียดความคิดเห็น ดังนี้ ลำดับที่ 1 นักเรียนมีโอกาสซักถามข้อสงสัยได้ ( $M = 4.53$ ,  $SD = 0.82$ ) ลำดับที่ 2 ครูสร้างบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การเรียนรู้ ( $M = 4.43$ ,  $SD = 0.82$ ) ลำดับที่ 3 ครูส่งเสริมให้นักเรียนคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ( $M = 4.40$ ,  $SD = 0.67$ ) ลำดับที่ 4 เวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ( $M = 4.17$ ,  $SD = 0.83$ ) และลำดับที่ 5 นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ( $M = 4.10$ ,  $SD = 0.88$ )

ลำดับที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีรายละเอียดความคิดเห็น ดังนี้ ลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2 ประเด็น คือ กิจกรรมส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ( $M = 4.57$ ,  $SD = 0.57$ ) และกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ( $M = 4.57$ ,  $SD = 0.68$ ) ลำดับที่ 3 กิจกรรมสนุกสนาน ทำให้อยากเรียน ( $M = 4.13$ ,  $SD = 0.90$ ) ลำดับที่ 4 กิจกรรมช่วยให้แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้ ( $M = 4.07$ ,  $SD = 0.87$ ) และลำดับที่ 5 กิจกรรมมีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ( $M = 4.03$ ,  $SD = 0.81$ )

ลำดับที่ 3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีรายละเอียดความคิดเห็น ดังนี้ ลำดับที่ 1 นักเรียนได้รับคำแนะนำในการแต่งกาพย์ ( $M = 4.67$ ,  $SD = 0.48$ ) ลำดับที่ 2 นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษา ( $M = 4.27$ ,  $SD = 0.87$ ) ลำดับที่ 3 นักเรียนนำความรู้และคำแนะนำไปใช้ในการแต่งคำประพันธ์ชนิดอื่น ( $M = 4.13$ ,  $SD = 0.73$ ) ลำดับที่ 4 นักเรียนเชื่อมโยงเนื้อหาบูรณาการกับการเรียนวรรณคดี ( $M = 4.10$ ,  $SD = 0.80$ ) และลำดับที่ 5 นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ผลิตงานเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ได้ ( $M = 4.07$ ,  $SD = 0.87$ )

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/13 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการทดลอง มีดังนี้ 1. แผนการจัดการเรียนรู้ การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดจำนวน 3 แผน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 แบบทดสอบปรนัยมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.43 - 0.73 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.26 - 0.70 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.81 และแบบทดสอบอัตนัย มีค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ 0.56 และค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.38 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และ 3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre Experimental Design) แบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One Group Pretest-Posttest Design) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โดยหาค่าเฉลี่ย ( $M$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) และนำคะแนนค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ มาวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) และวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดโดยใช้ค่าเฉลี่ย ( $M$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์

## สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

## อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด พบว่า คะแนนการวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนตัวอย่าง หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่าคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ตามขั้นตอนของเทคนิคเพื่อนคู่คิด ซึ่งมีการแบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นการคิด (Think) นักเรียนแต่ละคนดูสื่อที่ครูนำเสนอแล้ววิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะและเนื้อหาของคำประพันธ์ที่จะแต่ง/แต่งคำประพันธ์ 2. ขั้นการจับคู่ (Pair) ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน แบบละความสามารถตามระดับผลการทดสอบก่อนเรียน เก่ง 1 คน ปานกลาง 2-4 คน อ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ที่ตนเองคิดให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อบกพร่อง พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางแก้ไข 3. ขั้นการแบ่งปัน (Share) นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนหลังจากที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของสมาชิกในกลุ่มย่อยแล้ว นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ครูแก้ไขเพิ่มเติม เห็นได้ว่าจากขั้นตอนดังกล่าวมีการขั้นตอนการคิดด้วยตนเองและมีการอภิปรายกลุ่มย่อยไปสู่อภิปรายกลุ่มใหญ่ในระดับชั้นเรียน ซึ่งขั้นตอนนี้ดำเนินการตามที่ Lyman (1981 อ้างถึงใน Fauziyati and Istianah, 2013: 42) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของเทคนิค Think-Pair-Share ไว้ 3 ขั้น คือ ขั้นการคิด ครูให้นักเรียนมีเวลาคิดและตอบคำถามจากปัญหา ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนคิดหาคำตอบด้วย

ตนเอง ขั้นตอนที่ 2 คือ ขั้นจับคู่ หลังจากทีครูให้เวลาในการคิดด้วยตนเองแล้ว จากนั้นให้นักเรียนจับคู่และสนทนากันกับเพื่อนเพื่อหาคำตอบกับคู่ของตนเองและแบ่งปันความคิดเห็นของกันและกันก่อนเพื่อนำเสนอในระดับทั้งชั้นเรียน ขั้นตอนสุดท้าย คือการแบ่งปัน ครูให้นักเรียนนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาและตอบเป็นรายบุคคลหรือร่วมมือกับทั้งชั้นเรียน

เทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ เพราะในแต่ละขั้นตอนการเรียนรู้ นักเรียนได้ฝึกคิด ชั่วโมงที่ 1 ศึกษาฉันทลักษณ์ (ขั้นที่ 1 Think) นักเรียนได้ฝึกสังเกตและวิเคราะห์ฉันทลักษณ์ของบทประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยตนเอง จากนั้นนำคำตอบที่ได้ไปแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่มย่อย (ขั้นที่ 2 Pair) และกลุ่มใหญ่ (ขั้นที่ 3 Share) จนได้ข้อสรุปของฉันทลักษณ์ที่ต้องชั่วโมงที่ 2 นักเรียนแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยตนเอง (ขั้นที่ 1 Think) และเมื่อแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์แล้วจึงให้เพื่อนในกลุ่มย่อย (ขั้นที่ 2 Pair) ของตนร่วมกันแสดงความคิดเห็นตรวจสอบความถูกต้อง ให้ข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปเสนอต่อกลุ่มใหญ่ (ขั้นที่ 3 Share) ในระดับชั้นเรียนซึ่งนักเรียนจะได้รับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขคำประพันธ์จากเพื่อนและครูอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการแต่งคำประพันธ์ 1 ครั้งนักเรียนได้รับคำแนะนำในการปรับปรุงถึง 3 ครั้งทำให้นักเรียนเข้าใจฉันทลักษณ์และเกิดความมั่นใจ จนสามารถแต่งกาพย์ชนิดนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (2541), วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2541: 29-35), Heller (2020) ได้กล่าวถึงข้อดีของการเรียนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดไว้ว่า เป็นวิธีที่นักเรียนต้องทำกิจกรรมอย่างจริงจัง มีความสนใจในเรื่องที่เรียน เกิดความรู้และความเข้าใจอย่างเข้มข้นและมั่นคง เนื่องจากจะต้องเตรียมตัวและศึกษาเรื่องเป็นอย่างดี เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติบทบาทของครูผู้สอน คือ บรรยาย อธิบายและถามคำถามต่อเพื่อนที่เป็นคู่เรียนได้ ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารการปฏิสัมพันธ์เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี มีโอกาสฝึกทักษะในการตั้งคำถามประเภทต่าง ๆ ได้เรียนรู้จากกันและกันกล้าแสดงออกมากขึ้น ฝึกการเป็นผู้มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ข้อมูลสะท้อนกลับและแก้ไขจุดบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการเรียนได้มาก ซึ่งเป็นข้อดีในการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดที่นำไปพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ เพราะหากผู้เรียนแต่งคำประพันธ์ด้วยตนเองอาจไม่เห็นข้อบกพร่องในการแต่ง ไม่ว่าจะเป็นคณะ พยางค์ หรือสัมผัส เมื่อผู้เรียนได้ข้อมูลสะท้อนกลับจากเพื่อนในชั้นเรียนที่ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรึกษากัน รวมทั้งผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ผู้เรียนก็จะสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของคำประพันธ์ที่ตนเองแต่งได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุมาลี ชุบุญ (2560: 47-48) กล่าวถึงข้อดีของเทคนิคเพื่อนคู่คิดไว้ว่า “สามารถนำเทคนิคนี้มาประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับชั้นเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และฝึกทักษะการคิด การสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น มีความกล้าแสดงออกและเกิดประสบการณ์

เรียนรู้อย่างหลากหลาย” และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสมร ชูเอม (2561: 32) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคเพื่อนคู่คิดว่า “เป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง รวมทั้งช่วยให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนการสื่อสารความคิดของตนเองกับเพื่อน และครู”

นอกจากนี้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์จากการคิดด้วยตนเองผ่านการร่วมมือกัน แลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นของกลุ่มย่อยไปสู่กลุ่มใหญ่ในชั้นเรียนซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของเทคนิคเพื่อนคู่คิด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Fitri (2017) การพัฒนาความสามารถในการเขียนบทกวีโดยใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับนักเรียน Grade 7 ของ SMP Negeri 4 Bulukumba ที่แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนในรอบแรกคือ 75.22 เพิ่มขึ้นในรอบที่สองเป็น 82.85 ตัวบ่งชี้การเพิ่มขึ้นอีกตัวสามารถสังเกตได้จากผลการเรียนรู้ของรอบแรกและรอบที่สองต่อการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมของนักเรียนในการเรียนรู้ และผลการวิจัยของ Bastian (2018) การพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถในการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดของนักเรียน Grade 2 ใน Sman 10 Bandar Lampung พบว่า มีการปรับปรุงที่สำคัญคือ ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด จากผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการทดสอบก่อนเรียนเป็น 64.56 และหลังเรียนเป็น 89.06 เพิ่มขึ้น 24.50 ข้อมูลถูกวิเคราะห์โดยใช้ t-test อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าเทคนิคเพื่อนคู่คิดสามารถปรับปรุงการอ่านของนักเรียนได้ รวมทั้งมีผลการวิจัยของ Hassan (2019) ผลของการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดในการพัฒนาการเขียนเล่าเรื่องของนักเรียน SMP Tunas Pelita Binjai พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด เท่ากับ 63.2 และหลังเรียนคือ 77.2 คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนตามชั้นเรียนทั่วไปคือ 62.6 และหลังเรียนคือ 67.7 ผลลัพธ์คือ  $7.36 > 5.1 > 2.92$  หมายความว่าเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีผลต่อการสอนนักเรียนเขียนเล่าเรื่อง ในกรณีนี้เทคนิคเพื่อนคู่คิดมีความสำคัญมากกว่าวิธีการทั่วไป การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนโดยการทำตามเทคนิคเพื่อนคู่คิดสามารถใช้ในการเขียนเล่าเรื่องได้

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยนักเรียนมีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็น ลำดับที่ 1 คือ ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากอาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีเวลาในการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม ครูสร้างบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การเรียนรู้ ครูส่งเสริมให้นักเรียนคิดริเริ่มสร้างสรรค์นักเรียนมีโอกาสซักถามข้อสงสัยได้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ส่วนความคิดเห็นรองลงมาเป็นลำดับที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมี

ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากอาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ช่วยทำให้แต่งคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ได้ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและกิจกรรม สนุกสนาน ทำให้อยากเรียน และลำดับที่ 3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากอาจเนื่องมาจาก นักเรียนได้รับคำแนะนำในการแต่งกาพย์นำความรู้และคำแนะนำไปใช้ ในการแต่งคำประพันธ์ชนิดอื่นได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาเชื่อมโยงเนื้อหาบูรณาการกับการ เรียนวรรณคดีและสามารถนำความรู้ไปใช้ผลิตงานเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ได้ สอดคล้องกับที่ กรมวิชาการ (2545: 210) กล่าวว่า เทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นการให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ศึกษาเรื่อง หรือหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งตามลำพังแต่ละคนหลังจากนั้นจึงจะผู้อภิปรายในสิ่งที่แต่ละคนได้ศึกษามาแล้ว นั้น เมื่อได้รับฟังความคิดเห็นกันได้ทบทวนกันแล้วก็จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคู่ของตนร่วมกัน ในชั้นด้วยวิธีการนี้มีประโยชน์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเข้าใจในแนวคิดที่เป็นของตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของพิสมร ชูเอม (2561: 95) พบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมากเนื่องมาจากได้ร่วมฝึกฝนและแบ่งปันความรู้และทักษะ กับเพื่อนในห้องเรียนที่มีความคุ้นเคยกันและแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นระบบมีขั้นตอนมีการอภิปราย หลายชั้น (multi-mode) ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการแต่ง คำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อน คู่คิด ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดและข้อเสนอแนะทั้ง 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

#### ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. เทคนิคเพื่อนคู่คิดในชั้นที่ 2 ชั้นของการแบ่งกลุ่มนั้นควรให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกัน ภายในห้องก่อนการจัดกลุ่มหรือสร้างความคุ้นเคยกันในกลุ่มก่อนเริ่มการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ยังไม่เคยพบเจอกันหรือพูดคุยกันภายใน ห้องเรียน ดังนั้น ก่อนที่ครูจะจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดควรมีการจัดกลุ่มในกิจกรรม การจัดการเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ก่อน เช่น การพูดแสดงความคิดเห็น เป็นต้น เพื่อสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียน สร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกันให้แก่กันนักเรียนเพื่อให้กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง มากยิ่งขึ้น

2. ครูควรอธิบายภาพยี่สุรางคนางค์ 28 ให้ชัดเจนเพราะเป็นภาพที่มีความซับซ้อนมากที่สุด นักเรียนอาจสับสนในการแต่งคำประพันธ์ชนิดนี้ได้

### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด ซึ่งเทคนิคเพื่อนคู่คิดเป็นเทคนิคที่ใช้กระบวนการคิดเป็นรายบุคคล จากนั้นจึงมีการนำเสนอความคิดเห็นของแต่ละคนเป็นคู่หรือกลุ่มแล้วจึงไปสู่การอภิปรายนำเสนอความคิดเห็นของแต่ละคนในระดับห้องเรียนเพื่อให้ทุกคนเกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ตรงกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรการศึกษาเพิ่มเติมหรือการทำวิจัยในประเด็นอื่น ดังนี้

1. ควรมีการนำเทคนิคเพื่อนคู่คิดมาใช้ร่วมกับรูปแบบ เทคนิค หรือวิธีการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างหลากหลายมากขึ้น เช่น การเทคนิคเพื่อนคู่คิดร่วมกับแผนผังความคิด เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยในประเภทการแต่งคำประพันธ์ประเภทอื่น ๆ ของระดับชั้นต่าง ๆ ในรายวิชาภาษาไทยที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การแต่งกลอนสุภาพ การแต่งฉันท การแต่งร่าย เป็นต้น



## รายการอ้างอิง

- Bastian, Arif A. (2018). "Improving students' reading comprehension ability of analytical exposition text through think-pair-share technique at the second grade of Sman 10 Bandar Lampung." Master in English education, Program language and arts education, Lampung University.
- Fauziyati, D., & W. Istianah. (2013). "The Effect of Using Think-Pair-Share. Technique on the Eight Grade Students' Reading Comprehension. Achievement at SMPN 3 Bangsalsari Jember." M.Ed. Department of Education, University of jember. Accessed February 6, 2020. Available from <https://jurnal.unej.ac.id/index.php/pancaran/article/download/680/498/>.
- Fitri, Sakinah. (2017). "Upgrades Writing Poetry with Type Cooperative Method Using Think Pair Share to the Seventh Grade Students of SMP Negeri 4 Bulukumba." **Jurnal Retorika** 10, 1 (Februari): 49-55.
- Hassan, Muhammad. (2019). "The influence of using Think Pair Share technique on the students in writing recount text at SMP Tunas Pelita Binjai." **Jurnal Sintaksis** 1, 1 (December): 1-5.
- Heller, Rafael. (2020). **Classroom Strategies Think-Pair-Share**. Accessed February 6, 2020. Available from <http://www.adlit.org/strategies/23277/>.
- Utami, H. (2019). "Think-Pair-Share modified into Discuss-Predict-Share on extrovert and introvert students' writing ability." Master in English teaching study, Program language and arts education, Lampung University.
- กรมวิชาการ. (2545). **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2563. เข้าถึงได้จาก [https://drive.google.com/file/d/1mKyU6tkVWLL5b6vfwHNEzqkcqVXf\\_H-m/view](https://drive.google.com/file/d/1mKyU6tkVWLL5b6vfwHNEzqkcqVXf_H-m/view).



กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

(2561). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2563. เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/0B9t56k6dmUe5TUZwdE5nRDJ1dDg/view>.

\_\_\_\_\_. (2561). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

จิราพร สิริภคยาพร และธนวัฒน์ ทับทิมไทย. (2563). **ครูโรงเรียนประจำวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์**.

ชลธิชา ทับทิวี. (2554). “ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฐนิชา ปวงสุข. (2558). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเพื่อนคู่คิดกับแบบฝึก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2547). “ฉันทลักษณ์ไทย.” **สารานุกรมไทยฉบับเยาวชน 14: 30-59**.

ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). **หลักการจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทา ขุนภักดี. (2558). **การอ่านทำนองร้อยกรองไทย**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.

บรรจง ชาครัดพงศ์. (2551). **เคล็ดลับการแต่งคำประพันธ์ โคลง ร่าย ฉันท์ กาพย์ กลอน**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.

บรรจง ชาคริต. (2554). **เคล็ดลับการแต่งคำประพันธ์ โคลง ร่าย ฉันท์ กาพย์ กลอน**. กรุงเทพฯ: ยูแพคอินเตอร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2541). **การพัฒนาการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญเหลือ ใจมโน. (2555). **การแต่งคำประพันธ์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประทีป วาทิกทินกร. (2546). **ร้อยกรอง**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประทีป วาทิกทินกร. (2553). **ร้อยกรอง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประหยัด แม่นสุข. (2557). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยกรอง (กาพย์ยานี 11) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ปรีชา ช่างขวัญยืน. (2555). “สิ้นภาษาไทยก็ไร้ชาติ.” **วารสารราชบัณฑิตยสถาน** 17, 3 (กรกฎาคม-กันยายน): 1-11.

ปิยะนุช เจียมจันทร์. (2560) “การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบเพื่อนคู่คิดโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง คำราชาศัพท์.” ใน **การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 12**. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

พนมศักดิ์ มนูญปรัชญาภรณ์. (2557). “การพัฒนาแบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย. (2546). **พากย์นางลอย**. เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2563. เข้าถึงได้จาก <https://vajirayana.org/ประชุมคำพากย์รามเกียรติ์ เล่ม 1/ประชุมคำพากย์รามเกียรติ์ ภาค 1/พากย์นางลอย>.

พระโหราธิบดี. (2504). **จินตามณี เล่ม 1-2 กับ บันทึกเรื่องหนังสือจินตามณีและจินตามณี ฉบับพระเจ้าบรมโกศ**. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักการทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พิสมร ชูอม. (2561). “การพัฒนาความสามารถในการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เพ็ญญา เพ็งวิสาภาพงษ์. (2559). “การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

มนต์ชัย เทียนทอง. (2551). “เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ Mentor Coached Think-Pair-Share เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนรู้ออนไลน์.” **วารสารวิชาการพระจอมเกล้า**

**พระนครเหนือ 18, 1 (มกราคม-เมษายน): 99-105.**

มาเรียม นิลพันธุ์. (2557). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 8. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ยุทธ โตดิเทพย์ และสุธีร์ พุ่มกุมาร. (2552). **คู่มือเรียนเขียนกลอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: แม่คำฝาง.

เยาวลักษณ์ ซาดิสุขศิริเดช และบุญลักษณ์ เอี่ยมสำอาง. (2553). **เรียงถ้อย ร้อยกรอง**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

รัตถภรณ์ คำกมล. (2558). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานีของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมอเป็นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

เริงชัย ทองหล่อ. (2558). **หลักการประพันธ์**. กรุงเทพฯ: ไฮเอ็ดพับลิชชิง.

โรงเรียนประจวบวิทยาลัย. (2564). **หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนประจวบวิทยาลัยพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2564) ตามหลักสูตรแกนการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560)**. ประจวบคีรีขันธ์: โรงเรียนประจวบวิทยาลัย.

ลักขณา สริวัฒน์. (2557). **จิตวิทยาสำหรับครู**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.

วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู. (2562). “การจัดการเรียนรู้ Active Learning ให้สำเร็จ.” **วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)** 9, 1 (มกราคม-เมษายน): 1-11. เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2563. เข้าถึงได้จาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/var/article/view/186104/130758>.

วิทย์ คิวะศรียานนท์. (2504). **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพมหานคร: สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย.

สมเกียรติ รักษ์มณี. (2551). **ภาษาวรรณศิลป์**. กรุงเทพฯ: สายน้ำใจ.

- สุนทรภู่. (2510). **สวัสดิรักษาคำกลอน เพลงยาวถวายโอวาทและสุภาชิตสอนสตรี**. เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2563. เข้าถึงได้จาก <https://vajirayana.org/สวัสดิรักษาคำกลอน เพลงยาวถวายโอวาทและสุภาชิตสอนสตรี>.
- สุนทรภู่. (2516). **ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยาและสุภาชิตสอนสตรีของสุนทรภู่**. เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2563. เข้าถึงได้จาก <https://vajirayana.org/ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยาและสุภาชิตสอนสตรีของสุนทรภู่>.
- สุนันท์ อัญชลีนุกูล และคณะ. (2553). **คู่มือฝึกอบรบภาษาไทย: ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภา ฝักช่อง. (2549). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับร้อยกรองไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. พิษณุโลก: โฟกัส พรินติ้ง.
- สุมาลี ชุบุญ. (2560). “ผลการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรุจุมิ พันทวีศักดิ์. (2561). “การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับแบบฝึก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.





ภาคผนวก



ภาคผนวก ก  
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ภาพยนตร์ 11

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี (IOC)
	1	2	3	
<b>1. สาระสำคัญ</b>				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	+1	+1	+1	1
1.2 แสดงความคิดหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
<b>2. จุดประสงค์การเรียนรู้</b>	+1	+1	+1	1
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	0	+1	0.67
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	+1	0	+1	0.67
<b>3. ชิ้นงาน/ภาระงาน</b>				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงาน มีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน	+1	+1	+1	1
<b>4. กิจกรรมการเรียนรู้</b>				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	+1	+1	+1	1
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	+1	+1	+1	1
<b>5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้</b>				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กาพย์ยานี 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี (IOC)
	1	2	3	
<b>6. การวัดและประเมินผล</b>				
6.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1





ตารางที่ 10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ภาพฉบบัง 16

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี (IOC)
	1	2	3	
<b>1. สาระสำคัญ</b>				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	+1	+1	+1	1
1.2 แสดงความคิดหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
<b>2. จุดประสงค์การเรียนรู้</b>				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	0	+1	0.67
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	+1	0	+1	0.67
<b>3. ชิ้นงาน/ภาระงาน</b>				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงาน มีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน	+1	+1	+1	1
<b>4. กิจกรรมการเรียนรู้</b>				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	+1	+1	+1	1
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	+1	+1	+1	1
<b>5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้</b>				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1

ตารางที่ 10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ภาพยนตร์ 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี (IOC)
	1	2	3	
<b>6. การวัดและประเมินผล</b>				
6.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1



ตารางที่ 11 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ภาพ์สร้างคนวงค์ 28

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี (IOC)
	1	2	3	
<b>1. สารสำคัญ</b>				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	+1	+1	+1	1
1.2 แสดงความคิดหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
<b>2. จุดประสงค์การเรียนรู้</b>				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	0	+1	0.67
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	+1	0	+1	0.67
<b>3. ชิ้นงาน/ภาระงาน</b>				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงาน มีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน	+1	+1	+1	1
<b>4. กิจกรรมการเรียนรู้</b>				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด	+1	+1	+1	1
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	+1	+1	+1	1
<b>5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้</b>				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1

ตารางที่ 11 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ภาพ์สร้างคนางค์ 28  
(ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า ดัชนี (IOC)
	1	2	3	
<b>6. การวัดและประเมินผล</b>				
6.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1



ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการแต่งคำประพันธ์  
ประเภทกาพย์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี (IOC)
	1	2	3	
1	+1	+1	+1	1
2	+1	+1	+1	1
3	+1	+1	+1	1
4	+1	+1	+1	1
5	+1	+1	+1	1
6	+1	+1	+1	1
7	+1	+1	+1	1
8	+1	+1	+1	1
9	+1	+1	+1	1
10	+1	+1	+1	1
11	+1	+1	+1	1
12	+1	+1	+1	1
13	+1	+1	+1	1
14	+1	+1	+1	1
15	+1	+1	+1	1
16	+1	+1	+1	1
17	+1	+1	+1	1
18	+1	+1	+1	1
19	+1	+1	+1	1
20	+1	+1	+1	1
21	+1	+1	+1	1
22	+1	+1	+1	1
23	+1	+1	+1	1
24	+1	+1	+1	1
25	+1	+1	+1	1

ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการแต่งคำประพันธ์  
ประเภทกาพย์ (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี (IOC)
	1	2	3	
26	+1	+1	+1	1
27	+1	+1	+1	1
28	+1	+1	+1	1
29	+1	+1	+1	1
30	+1	+1	+1	1



ตารางที่ 63 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	หมายเหตุ
1	0.73	0.35	ใช้ได้
2	0.78	0.41	ใช้ได้
3	0.75	0.54	ใช้ได้
4	0.65	0.43	ใช้ได้
5	0.73	0.63	ใช้ได้
6	0.60	0.60	ใช้ได้
7	0.90	0.25	ใช้ไม่ได้
8	0.85	0.41	ใช้ไม่ได้
9	0.68	0.37	ใช้ได้
10	0.60	0.30	ใช้ได้
11	0.70	0.54	ใช้ได้
12	0.73	0.51	ใช้ได้
13	0.65	0.47	ใช้ได้
14	0.70	0.36	ใช้ได้
15	0.58	0.57	ใช้ได้
16	0.55	0.52	ใช้ได้
17	0.73	0.31	ใช้ได้
18	0.93	0.44	ใช้ไม่ได้
19	0.88	0.39	ใช้ไม่ได้
20	0.63	0.53	ใช้ได้
21	0.58	0.39	ใช้ได้
22	0.63	0.26	ใช้ได้
23	0.18	-0.08	ใช้ไม่ได้
24	0.70	0.37	ใช้ได้
25	0.58	0.37	ใช้ได้
26	0.68	0.58	ใช้ได้
27	0.30	0.08	ใช้ไม่ได้
28	0.43	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	หมายเหตุ
29	0.53	0.43	ใช้ได้
30	0.63	0.47	ใช้ได้
อัตรันย	0.56	0.38	ใช้ได้

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์  
แบบปรนัย ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder  
and Richardson) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้เท่ากับ 0.81





ตารางที่ 7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา  
ปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

ที่	รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี (IOC)
		1	2	3	
	<b>ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</b>				
1	กิจกรรมมีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1
2	กิจกรรมช่วยให้แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้	+1	+1	+1	1
3	กิจกรรมส่งเสริมการทำงานร่วมกัน	+1	+1	+1	1
4	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	+1	+1	+1	1
5	กิจกรรมสนุกสนาน ทำให้อยากเรียน	+1	+1	+1	1
	<b>ด้านบรรยากาศในการจัดเรียนรู้</b>				
6	เวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1
7	ครูสร้างบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
8	ครูส่งเสริมให้นักเรียนคิดริเริ่มสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1
9	นักเรียนมีโอกาสซักถามข้อสงสัยได้	+1	+1	+1	1
10	นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	1
	<b>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ</b>				
11	นักเรียนได้รับคำแนะนำในการแต่งกาพย์	+1	+1	+1	1
12	นักเรียนนำความรู้และคำแนะนำไปใช้ในการแต่งคำ ประพันธ์ชนิดอื่น	+1	+1	+1	1
13	นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษา	+1	+1	+1	1
14	นักเรียนเชื่อมโยงเนื้อหาบูรณาการกับการเรียน วรรณคดี	+1	+1	+1	1
15	นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ผลิตงานเขียนร้อย กรองเชิงสร้างสรรค์ได้	+1	+1	+1	1

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ แบบอัตนัย

ลำดับที่	คะแนนของผู้ตรวจ คนที่ 1 (X)	คะแนนของผู้ตรวจ คนที่ 2 (Y)	XY	X <sup>2</sup>	Y <sup>2</sup>
1.	10	10	100	100	100
2.	11	10	110	121	100
3.	10	9	90	100	81
4.	10	11	110	100	121
5.	12	11	132	144	121
6.	11	10	110	121	100
7.	7	7	49	49	49
8.	10	11	110	100	121
9.	9	9	81	81	81
10.	9	10	90	81	100
11.	12	11	132	144	121
12.	10	11	110	100	121
13.	12	11	132	144	121
14.	9	10	90	81	100
15.	9	9	81	81	81
16.	9	10	90	81	100
17.	11	9	99	121	81
18.	10	10	100	100	100
19.	8	10	80	64	100
20.	11	11	121	121	121
21.	7	7	49	49	49
22.	10	10	100	100	100
23.	11	10	110	121	100
24.	11	11	121	121	121
25.	10	10	100	100	100

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ แบบอิตินัย (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนนของ ผู้ตรวจคนที่ 1 (X)	คะแนนของผู้ตรวจ คนที่ 2 (Y)	XY	X <sup>2</sup>	Y <sup>2</sup>
26.	8	8	64	64	64
27.	8	8	64	64	64
28.	8	8	64	64	64
29.	10	10	100	100	100
30.	10	10	100	100	100
31.	11	11	121	121	121
32.	12	12	144	144	144
33.	9	9	81	81	81
34.	8	7	56	64	49
35.	12	12	144	144	144
36.	8	8	64	64	64
37.	10	10	100	100	100
38.	10	10	100	100	100
39.	9	9	81	81	81
40.	10	10	100	100	100
	392	390	3880	3916	3866

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบสอบ มีค่าเท่ากับ 0.92 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กัน  
ในเชิงบวกระดับสูง

ตารางที่ 86 คะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

เลขที่	ก่อนเรียน			หลังเรียน		
	ปรนัย	อัตนัย	รวม	ปรนัย	อัตนัย	รวม
	20	12	32	20	12	32
1	12	12	24	17	12	29
2	7	4	11	8	7	15
3	8	5	13	16	11	27
4	8	4	12	12	7	19
5	9	8	17	13	9	22
6	8	5	13	12	7	19
7	8	4	12	9	7	16
8	9	5	14	12	7	19
9	9	4	13	11	9	20
10	6	4	10	9	9	18
11	8	9	17	16	10	26
12	7	6	13	15	9	24
13	8	6	14	8	9	17
14	8	9	17	11	9	20
15	10	6	16	16	12	28
16	6	4	10	14	10	24
17	8	4	12	9	7	16
18	8	7	15	13	7	20
19	8	6	14	9	7	16
20	10	4	14	12	7	19
21	5	4	9	14	9	23
22	6	4	10	8	7	15
23	9	6	15	13	10	23
24	2	8	10	12	12	24
25	11	11	22	16	12	28
26	6	4	10	9	7	16
27	11	6	17	16	9	25
28	5	6	11	14	12	26

ตารางที่ 16 คะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด (ต่อ)

เลขที่	ก่อนเรียน			หลังเรียน		
	ปรนัย	อัตนัย	รวม	ปรนัย	อัตนัย	รวม
		20	12	32	20	12
29	8	4	8	11	9	20
30	9	7	16	11	9	20







### แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รหัสวิชา ท21101	วิชาภาษาไทย 1
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2564
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 กาพย์พระไชยสุริยา เรื่อง กาพย์ยานี 11		เวลา 3 ชั่วโมง

#### 1. สาระสำคัญ

กาพย์ยานี 11 เป็นรูปแบบงานประพันธ์ร้อยกรองชนิดหนึ่งที่มีลีลาในการแต่งและจังหวะในการอ่านเฉพาะตัว มีลักษณะการส่งสัมผัสคล้ายกับกลอนแต่มีการใช้ค่าน้อยกว่า การศึกษาลักษณะบังคับในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 จะทำให้นักเรียนสามารถแต่งได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และพัฒนาไปสู่การแต่งคำประพันธ์เพื่อถ่ายทอดความคิดและจินตนาการได้อย่างมีวรรณศิลป์ ทำให้ผู้รับสารเกิดสุนทรียภาพทางภาษาและได้รับแง่คิดจรรโลงใจต่อไป

#### 2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 4.1 ม. 1/5 แต่งบทร้อยกรอง

#### 3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) ด้านความรู้ ( K )
  - นักเรียนอธิบายลักษณะบังคับของกาพย์ยานี 11 ได้อย่างถูกต้อง
- 2) ด้านทักษะกระบวนการ ( P )
  - นักเรียนเขียนแผนผังกาพย์ยานี 11 ได้อย่างถูกต้อง
  - นักเรียนแต่งกาพย์ยานี 11 จากเพลงได้อย่างถูกต้อง อย่างน้อย 2 บท
- 3) ด้านเจตคติ ( A )
  - นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์วิจารณ์การแต่งกาพย์ยานี 11

#### 4. สาระการเรียนรู้

กาพย์ยานี 11

#### 5. สมรรถนะสำคัญของนักเรียน

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร
- 2) ความสามารถในการคิด

## 6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 2) รักความเป็นไทย

## 7. การบูรณาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (เฉพาะที่บูรณาการในแผนการจัดการเรียนรู้)

สอดคล้องจุดเน้นสู่การพัฒนาผู้เรียน ความสามารถและทักษะของนักเรียนศตวรรษที่ 21 (3Rs x 8Cs x 2Ls)

บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บูรณาการกับประชาคมอาเซียน

บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (ระบุ).....

บูรณาการกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ (ระบุข้อ).....

บูรณาการกับคุณลักษณะ 5 ประการ ของมาตรฐานโรงเรียนสุจริต (กระบวนการคิด

ความพอเพียง ซื่อสัตย์ สุจริต และความมีวินัย)

บูรณาการกับหลักสูตรด้านทุจริต

อื่น ๆ (ระบุ).....

## 8. ชิ้นงาน/ภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้)

- 1) ใบงาน เรื่อง ฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11
- 2) ใบงาน เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11
- 3) การแต่งกาพย์ยานี 11 จากเพลง

## 9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 (ฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11)

ขั้นที่ 1 ขั้นคิด (Think) (10 นาที)

1) นักเรียนอ่านออกเสียงตัวอย่างบทประพันธ์ เรื่อง วิชาเหมือนสินค้า ซึ่งเป็นบทอาขยานของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่นักเรียนเคยศึกษามาแล้ว โดยครูนำเสนอผ่านสื่ PowerPoint เพื่อทบทวนตัวอย่างบทประพันธ์ที่แต่งด้วยกาพย์ยานี 11 จากนั้นร่วมกันสนทนาประกอบการซักถามว่านักเรียนเคยศึกษาบทประพันธ์นี้มาหรือไม่ ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องใด และเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรอง (5 นาที)



ตัวอย่างบทอาชยาน เรื่อง วิชาเหมือนสินค้า ที่ครูนำเสนอผ่านสื่อ PowerPoint

วิชาเหมือนสินค้า	อันมีค่าอยู่เมืองไกล
ต้องยากลำบากไป	จึงจะได้สินค้ามา
จงตั้งเอากายเจ้า	เป็นสำเภาอันโสภ
ความเพียรเป็นโยธา	แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ

2) นักเรียนอ่านออกเสียงตัวอย่างกาพย์ยานี 11 ซึ่งเป็นข้อความที่เรียงชนิดติดกันพร้อมกัน ซึ่งครูนำเสนอผ่านสื่อ PowerPoint โดยอ่านแบบไม่ต้องเว้นวรรค แล้วให้นักเรียนแต่ละคนคิดว่า จะอ่านเว้นวรรคอย่างไรให้มีจังหวะเช่นเดียวกับบทประพันธ์เรื่อง วิชาเหมือนสินค้า จากกิจกรรมในข้อ 1) จากนั้นครูสุ่มจับสลากเลขที่ของนักเรียน 2-3 คน ให้อ่านออกเสียงข้อความดังกล่าว จากนั้นร่วมกัน แสดงความคิดเห็นว่านักเรียนอ่านแบ่งวรรคได้ถูกต้องหรือไม่ และวิเคราะห์ว่าเป็นคำประพันธ์ชนิดใด (5 นาที)

ตัวอย่างกาพย์ยานี 11 ซึ่งเป็นข้อความที่เรียงชนิดติดกันที่ครูนำเสนอผ่านสื่อ PowerPoint

ลึงค่างครางโคกครอกฝูงจิ้งจอกออกเห่าหอนชะนีวีเวกอนนทกร่อนนอนร้องเรียงลูกนก  
ยกปีกป้องอ้าปากร้องซ้องแซ่เสียงแมนกปกปีกเคียงเลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

**ขั้นที่ 2 ขั้นจับคู่ (Pair) (25 นาที)**

3) ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน แบบคณะกรรมการตามระดับผลการ ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ เก่ง 1 คน ปานกลาง 2-4 คน อ่อน 1 คน โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม เพื่อให้นักเรียนร่วมกันคิดและอภิปรายลักษณะของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 โดยใช้ตัวอย่าง กาพย์ยานี 11 ซึ่งเป็นข้อความที่เรียงชนิดติดกัน จากกิจกรรมในข้อ 2) ซึ่งเป็นกระบวนการในขั้นที่ 1 ขั้นคิด (Think) โดยให้นักเรียนร่วมกันเขียนแบ่งวรรคข้อความให้ถูกต้องพร้อมทั้งวิเคราะห์และเขียน สรุปลักษณะของกาพย์ยานี 11

**ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งปัน (Share) (15 นาที)**

4) ครูสุ่มนักเรียน 3-4 กลุ่ม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนแผนผังของ กาพย์ยานี 11 ที่ร่วมกันคิด และนำเสนอแผนผังและหลักการแต่งกาพย์ยานี 11 หน้าชั้นเรียน โดยครู และนักเรียนกลุ่มอื่นอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากนั้นครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11 เป็นการบ้าน

## ชั่วโมงที่ 2 (ฝึกแต่งกาพย์ยานี 11)

### ขั้นที่ 1 ขั้นคิด (Think) (35 นาที)

1) นักเรียนเล่นเกม “เรียงอย่างไรให้เป็นกาพย์ยานี” ที่ครูนำเสนอผ่านสื่อ PowerPoint โดยให้นักเรียนจัดลำดับวรรคของกาพย์ยานี 11 ที่กำหนดให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสนทนาประกอบการซักถามเพื่อทบทวนฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11 จากนั้นครูติดป้ายสัตว์ 6 ชนิด บนกระดาน ซึ่งแต่ละป้ายจะมีเพลงที่ครูกำหนดให้ โดยให้นักเรียนแต่ละคนในแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่ 1) เลือกสัตว์ที่ชอบโดยไม่ซ้ำกันภายในกลุ่มของตนเอง จากนั้นครูเปิดป้ายสัตว์ให้นักเรียนทราบเพลงตามที่ตนเองเลือก เพื่อให้นักเรียนศึกษาและนำเสนอเนื้อหาของเพลงไปแต่งกาพย์ยานี 11 คนละ 2 บท

### *ตัวอย่างกาพย์ยานี 11 ที่ใช้ในเกม “เรียงอย่างไรให้เป็นกาพย์ยานี”*

<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ส่องฟ้านภาพราว</li> <li>2. จันทรายามราตรี</li> <li>3. คำคีนนี้มีดวงดาว</li> <li>4. ระวังามวาราวเพชรพลอย</li> </ol>	<p><b>เฉลย</b></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center;">จันทรายามราตรี</td> <td style="text-align: center;">คำคีนนี้มีดวงดาว</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ส่องฟ้านภาพราว</td> <td style="text-align: center;">ระวังามวาราวเพชรพลอย</td> </tr> </table>	จันทรายามราตรี	คำคีนนี้มีดวงดาว	ส่องฟ้านภาพราว	ระวังามวาราวเพชรพลอย
จันทรายามราตรี	คำคีนนี้มีดวงดาว				
ส่องฟ้านภาพราว	ระวังามวาราวเพชรพลอย				
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ลิ่นยาวสาวไปไม้</li> <li>2. ลายจุดแต่งแต้มมา</li> <li>3. ตัวสูงใหญ่อยู่ในป่า</li> <li>4. คอยาวกว่าสัตว์ทั้งปวง</li> </ol>	<p><b>เฉลย</b></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center;">ลิ่นยาวสาวไปไม้</td> <td style="text-align: center;">ตัวสูงใหญ่อยู่ในป่า</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ลายจุดแต่งแต้มมา</td> <td style="text-align: center;">คอยาวกว่าสัตว์ทั้งปวง</td> </tr> </table>	ลิ่นยาวสาวไปไม้	ตัวสูงใหญ่อยู่ในป่า	ลายจุดแต่งแต้มมา	คอยาวกว่าสัตว์ทั้งปวง
ลิ่นยาวสาวไปไม้	ตัวสูงใหญ่อยู่ในป่า				
ลายจุดแต่งแต้มมา	คอยาวกว่าสัตว์ทั้งปวง				

### ขั้นที่ 2 ขั้นจับคู่ (Pair) (15 นาที)

2) ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-6 คน (ใช้กลุ่มเดิม) แล้วนักเรียนผลัดกันนำเสนอผลงานการแต่งกาพย์ยานี 11 ของตนให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์ข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือกผลงานการแต่งกาพย์ยานี 11 ที่ดีที่สุด 1 ผลงาน แล้วร่วมกันแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นเพื่อนำไปแบ่งปัน (Share) กับกลุ่มอื่นหน้าชั้นเรียน ในชั่วโมงถัดไป จากนั้นครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11 เป็นการบ้าน

### ชั่วโมงที่ 3 (นำเสนอและวิจารณ์การแต่งกาพย์ยานี 11)

#### ขั้นที่ 3 ชั้นแบ่งบัน (Share) (50 นาที)

3) ครูสุ่มนักเรียนออกมาเขียนแผนผังกาพย์ยานี 11 บนกระดาน

4) ครูสุ่มนักเรียนที่ทำใบงาน เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11 ได้ดี ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยนักเรียนร่วมกันตรวจทานความถูกต้องพร้อมฟังครูอธิบายเพิ่มเติม

5) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานการแต่งกาพย์ยานี 11 ที่ดีที่สุดของกลุ่มหน้าชั้นเรียน โดยนักเรียนกลุ่มอื่นและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อดีและข้อบกพร่องของผลงานแต่ละชิ้น พร้อมทั้งเสนอแนะในการแก้ไข

หลังจากที่ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานแล้วครูให้นักเรียนคนอื่น ๆ ที่เหลือทุกคนออกมานำเสนอผลงานของตนเอง และร่วมกันแสดงความคิดเห็นด้วย

#### 10. สื่อ / แหล่งเรียนรู้

- 1) PowerPoint เรื่อง กาพย์ยานี 11
- 2) ใบงาน เรื่อง ฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11
- 3) ใบงาน เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11
- 4) เพลง

#### 11. การวัดและประเมินผล

- 1) วิธีการวัดและประเมินผล
  - ตรวจใบงาน เรื่อง ฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11
  - ตรวจใบงาน เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11
  - ตรวจชิ้นงานการแต่งกาพย์ยานี 11 จากเพลง
- 2) เครื่องมือวัด
  - ใบงาน เรื่อง ฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11
  - ใบงาน เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11
  - แบบประเมินการแต่งกาพย์ยานี 11 จากเพลง

## 12. กิจกรรมเสนอแนะ(ถ้ามี)

.....

.....

.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....



บันทึกผลหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

1. ด้านความรู้ ( K )

.....  
.....  
.....  
.....

2. ด้านทักษะกระบวนการ ( P )

.....  
.....  
.....  
.....

3. ด้านเจตคติ ( A )

.....  
.....  
.....  
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....  
.....  
.....  
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....  
.....  
.....  
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวจารวิทย์ คีรีนิล)

...../...../.....

## เกณฑ์การประเมินการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 (Rubric)

ประเด็น ในการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
ฉันทลักษณ์	ฉันทลักษณ์ ถูกต้อง ทุกตำแหน่ง	ผิดฉันทลักษณ์ 1-2 ตำแหน่ง	ผิดฉันทลักษณ์ 3-4 ตำแหน่ง	ผิดฉันทลักษณ์ 5 ตำแหน่งขึ้นไป
เนื้อหา	-	เนื้อเรื่องลำดับ ความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน ทุกวรรค	เนื้อเรื่องลำดับ ความไม่สัมพันธ์กัน 1 วรรค	เนื้อเรื่องวกวน ไม่สัมพันธ์กัน 2 วรรคขึ้นไป
การเลือกใช้ คำ	-	ใช้คำถูกต้องทุกคำ สื่อความชัดเจน เห็นภาพ	ใช้คำถูกต้องทุกคำ สื่อความได้	ใช้คำไม่ถูกต้อง 1-3 คำ สื่อความไม่ชัดเจน
สะกตการันต์	-	-	เขียนถูกต้องทุกคำ	เขียนผิด ตั้งแต่ 1 คำขึ้นไป

## เกณฑ์การแปรผลคุณภาพ

ดี 10-12

พอใช้ 7-9

ปรับปรุง 4-6

### รายละเอียดเนื้อหาสาระ

กาพย์ยานี 11 ประกอบด้วย คณะ พยางค์ และสัมผัส ดังนี้

1) คณะ ของกาพย์ยานี กำหนดให้ กาพย์บทหนึ่ง มี 2 บาท บาทที่ 1 เรียกว่า บาทเอก บาทที่ 2 เรียกว่า บาทโท แต่ละบาทมี 2 วรรค คือ วรรคหน้า และวรรคหลัง เมื่อนับวรรคจึงได้ 4 วรรค

2) พยางค์ กำหนดให้ในแต่ละบาทมี 11 พยางค์ หรือ 11 คำ วรรคหน้ามี 5 พยางค์ วรรคหลังมี 6 พยางค์ จึงเรียกว่า กาพย์ยานี 11 นอกจากนี้ ในแต่ละวรรคจะใช้คำเกินบ้างก็ได้ แต่ต้องเป็นคำที่ประกอบด้วยสระเสียงสั้นหรืออักษรนำ

3) สัมผัส มีทั้งสัมผัสนอกและสัมผัสใน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1) สัมผัสนอก มีลักษณะดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทเอก สัมผัสกับ คำที่ 3 ของวรรคที่ 2 ในบาทเอก  
คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ซึ่งอยู่ในบาทเอก สัมผัส มายังคำสุดท้ายของวรรคที่ 3  
ซึ่งอยู่ในบาทโท

คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสมายังคำที่ 1 หรือ 2 หรือ 3 ในวรรคที่ 4 สัมผัส  
ข้อนี้ไม่บังคับ เพิ่งจะมานิยมให้สัมผัสกันในภายหลัง

ถ้าแต่งมากกว่า 1 บท ต้องมีสัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ 4  
ของบทต้นสัมผัสกับคำสุดท้าย ของวรรคที่ 2 ของบทต่อไป

3.2) สัมผัสใน กาพย์นิยมให้มีสัมผัสในเช่นเดียวกับกลอน สัมผัสในที่นี้เป็นสัมผัสสระยังใช้  
กันมาก แม้จะไม่มากเท่ากลอนก็ตาม ส่วนสัมผัสอักษรใช้น้อยกว่าสัมผัสสระ แต่ก็นับว่าเป็นสัมผัสใน  
ที่สำคัญมาก

**ตัวอย่างกาพย์ยานี 11** จากกาพย์พระไชยสุริยา

ลึงค์่างครางโครกครอก	ฝูงจิ้งจอกออกเห่าหอน
ชะนีวีเวกวอน	นกกหร่อนนอนร้องเรีง
ลูกนกยกปีกป้อง	อ้าปากร้องข้องแซ่เสียง
แม่นกปกปีกเคียง	เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

(สุนทรภู่, 2516)

## แผนผังภาพยยานี 11

## บทที่ 1

บาทเอก

○○○○○ ○○○○○○

บาทโท

○○○○○ ○○○○○○

## บทที่ 2

บาทเอก

○○○○○ ○○○○○○

บาทโท

○○○○○ ○○○○○○

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2547: 47)

การแบ่งคำภายในวรรคเพื่อให้เกิดสัมผัสในก็เช่นเดียวกับกลอน ตามปรกติภาพยยานีแต่ละวรรคจะแบ่งเป็น 2 ห้วง วรรคแรกซึ่งมี 5 คำจะแบ่งออกเป็น ห้วงแรก 2 คำกับห้วงหลัง 3 คำ และวรรคหลังซึ่งมี 6 คำ แบ่งออกเป็นห้วงละ 3 คำ บางครั้งจะใช้ยัติภังค์ (-) ระหว่างวรรคก็ได้ (ห้ามใช้ระหว่างบาทหรือบท)

**ตัวอย่างการใช้ยัติภังค์** จากคำพากย์รามเกียรติ์ พากย์นางลอย

เสนาพฤตมาตย์

โดยพระบาทเสด็จคลา

เกือบใกล้จะถึงสา-

ครเศที่ท้าวเคยสรลงชล

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย, 2546)

ภาพยยานีไม่บังคับเสียงวรรณยุกต์อย่างกลอน คือสัมผัสนอกในบทหนึ่ง ๆ อาจจะมีเสียงวรรณยุกต์เสียงเดียวกันหมดก็ได้ แต่ถ้าใช้เสียงวรรณยุกต์ให้ได้อย่างกลอนยิ่งมากก็ยิ่งดี ส่วนสัมผัสซ้ำยังถือเป็นเรื่องสำคัญคือห้ามใช้คำคำเดียวกันสัมผัสกัน นอกจากนี้คำสุดท้ายของบทไม่ควรใช้คำตายหรือคำที่มีรูปวรรณยุกต์ และคำสุดท้ายของวรรคหลังของบาทโท ส่วนมากนิยมใช้วรรณยุกต์เสียงสามัญ และเสียงจัตวา



### ใบงาน เรื่อง ฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังและอธิบายฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11 ให้ถูกต้อง



1) คณะ บทหนึ่ง มี.....บาท

บาทที่ 1 เรียกว่า บาท..... บาทที่ 2 เรียกว่า บาท.....

แต่ละบาทมี 2 วรรค คือ วรรค..... และวรรค.....

เมื่อนับวรรครวมทั้งหมดมี.....วรรค

2) พยางค์ กำหนดให้ในแต่ละบาทมี.....คำหรือพยางค์ ได้แก่ วรรคหน้ามี.....พยางค์

วรรคหลังมี.....พยางค์

3) สัมผัส

.....

.....

.....

.....

.....

ชั้น ม..... เลขที่.....

ใบงาน เรื่อง การแต่งกายยानी 11

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเรียงวรรคที่กำหนดให้เป็นกาพย์ยานี 11 ที่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

1.

ก. สุขอุราหาอาหาร ข. นกน้อยบินลอยล่อง ค. เกาะไม้ไพรพฤกษา ง. โผปีกท่องท่องนภา

คำตอบ.....

2.

ก. เด็กดีมีวินัย ข. มีวิชาปัญญาดี ค. จงใส่ใจใฝ่ศึกษา ง. มุ่งมั่นอ่านตำรา

คำตอบ.....

3.

ก. กระทั่งหมู่กระชู่ควาย ข. เสือโคร่งหมึกูปรีลา ค. เก้งกวางข้างเลี้ยงผา ง. ลิงค่างบ้างชะนี

คำตอบ.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดมาเติมในช่องว่างให้เป็นกาพย์ยานี 11 ที่ถูกต้องและได้ใจความสมบูรณ์

1. ก. ศีลธรรม ข. โบราณ ค. ทำนอง ง. จรรยา

ประกอบชอบเป็นผิด กลับจรีตผิด.....

สามัญอันธพาล ผลาญคนชื่อถือสัตย์ธรรม์

2. ก. เช่นฆ่า ข. ทำลาย ค. ย่ำยี ง. กระทำ

ผีปามา..... มรณกรรมชาวบุรี

น้ำป่าเข้าธานี ก็ไม่มีที่อาศัย

3. ก. เหงา ข. เศร้า ค. ฝ้า ง. เมฆ

หาได้ใครหาเอา ไพรฟ้า.....เปล่าอุรา

ผู้ที่มีอาญา ไส้ตีดำไม่ปราณี

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนเติมข้อความในช่องว่างให้เป็นกาพย์ยานี 11 ที่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

พระคุณแม่ยิ่งใหญ่ .....

ถ้าเลิศประเสริฐศรี หาใดเปรียบเทียบมารดา

พุ่มพีกรักห้วงใย เอาใจใส่ไม่ไกลตา

..... ลูกเคารพนบแทนคุณ

### แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด

#### คำชี้แจง

1. การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นนี้ไม่มีผลต่อคะแนนหรือการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างของรายการที่กำหนด ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
<b>ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</b>						
1	กิจกรรมมีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์					
2	กิจกรรมช่วยให้แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้					
3	กิจกรรมส่งเสริมการทำงานร่วมกัน					
4	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน					
5	กิจกรรมสนุกสนาน ทำให้อยากเรียน					
<b>ด้านบรรยากาศในการจัดเรียนรู้</b>						
6	เวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม					
7	ครูสร้างบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การเรียนรู้					
8	ครูส่งเสริมให้นักเรียนคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
9	นักเรียนมีโอกาสซักถามข้อสงสัยได้					
10	นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข					
<b>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ</b>						
11	นักเรียนได้รับคำแนะนำในการแต่งกาพย์					
12	นักเรียนนำความรู้และคำแนะนำไปใช้ในการแต่งคำประพันธ์ชนิดอื่น					
13	นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษา					
14	นักเรียนเชื่อมโยงเนื้อหาบูรณาการกับการเรียนวรรณคดี					
15	นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ผลิตงานเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ได้					

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนพิจารณาคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วกากบาท  ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับกาพย์ยานี 11
  - ก. 1 บท มี 2 บาท วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ
  - ข. 1 บท มี 4 บาท วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ
  - ค. 1 บท มี 2 บาท วรรคหน้ามี 6 คำ วรรคหลังมี 5 คำ
  - ง. 1 บท มี 4 บาท วรรคหน้ามี 6 คำ วรรคหลังมี 5 คำ
  
2. ข้อใดกล่าวผิดเกี่ยวกับกาพย์ฉกฉ่อง 16
  - ก. คำสุดท้ายของวรรคต้นสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคกลาง
  - ข. มี 3 วรรค วรรคต้นมี 6 คำ วรรคกลางมี 4 คำ และวรรคท้ายมี 6 คำ
  - ค. คำสุดท้ายของวรรคท้ายในบทต้นสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคต้นในบทต่อไป
  - ง. วรรคหนึ่งใช้คำเกินกว่าที่กำหนดก็ได้ โดยไม่ควรใช้คำลหุหรืออักษรนำ
  
3. ข้อใดกล่าวผิดเกี่ยวกับกาพย์สุรางคนางค์ 28
  - ก. คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2
  - ข. คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 4
  - ค. คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5
  - ง. คำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 6
  
4. ข้อใดต่อไปนี้เป็นวรรคหน้าของกาพย์ยานี 11 ที่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และการใช้คำได้เหมาะสมมากที่สุด
  - ก. ความรักปักดวงใจ
  - ข. ความเสียใจในรัก
  - ค. ความรู้สึกนึกคิด
  - ง. ความทรมาณใจ



8. ข้อใดเรียงลำดับกาพย์ยานี 11 ได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

1. ปลาล่องท่องทวนไป
2. ตั้งจึ่งैयाเลื้อยเลี้ยวไว
3. แหวกว่ายไหวในสายชล
4. น้ำใสไหลลดเลี้ยว

ก. 4 - 3 - 1 - 2

ข. 4 - 2 - 1 - 3

ค. 1 - 3 - 4 - 2

ง. 1 - 4 - 3 - 2

9. “มือนี้ที่ป้องภัย ..... เผ่า.....ไม่ไกลขวัญ  
รักลูกผูก..... หมายถึง.....นั่นพลันเติบโต”

จากคำประพันธ์ ควรเติมคำในข้อใดลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกาพย์ฉบัง 16 และมีเนื้อหาที่เหมาะสม

ก. หลงไหล - ความฝัน

ข. แก่ไข - สุขสันต์

ค. เต็บใหญ่ - คินวัน

ง. ห่วงใย - สัมพันธ์

10. “นักเรียนเพียรศึกษา .....  
ฝึกฝนจนได้ดี ..... สร้างสุขศรีทวีคุณ”

ข้อใดเมื่อเติมในช่องว่างแล้วได้เนื้อหาที่สัมพันธ์กันและถูกต้องตามฉันทลักษณ์

ก. หมั่นค้นคว้าตำรา

ข. วิชาชาญจักได้ดี

ค. ภาษานั้นหมั่นเขียนดี

ค. เรียนภาษาวิชามี

11. “คนดีมีธรรมนำตน .....  
สิ้นทุกข์สุขสันต์บรรชา”

จากคำประพันธ์ ควรเติมข้อความในข้อใดลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกาพย์ฉบัง 16 และมีเนื้อหาที่เหมาะสม

ก. ประเสริฐเกิดผล

ข. ไร้แรงทุกคน

ค. ทุกแห่งทุกหน

ง. พากเพียรฝึกฝน

12. ข้อใดต่อไปนี้เป็นวรรคหน้าของกาพย์ฉบัง 16 ที่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และการใช้คำได้เหมาะสมมากที่สุด

ก. ยามเช้าสดใสวันอังคาร

ข. ยามเช้าดวงอาทิตย์ไพล่ขึ้น

ค. ยามเช้าเฝ้ามองท้องฟ้า

ง. ยามเช้าเรานั่งดูหมู่นกกา

13. “เดือนเพ็ญเด่นฟ้า แสงส่องผ่องนภา เลิศล้ำ.....  
ทรงกลดสดสี รัศมีไขไซ กระจ่าย..... หวังได้ไปครอง”

จากคำประพันธ์ ควรเติมคำใดลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกาพย์สุรางคนางค์ 28

- ก. อำไพ - หมายถึง  
ข. งามตา - หมายถึงจันทร์  
ค. โดดเด่น - หมายถึงมัน  
ง. โสภี - หมายถึงปอง
14. “จำปีสี่เหลือง งดงามอร่ามตา หอมชื่นรื่นรมย์  
พระพายชายโชน พัดโบยสุขสันต์ ผิ่งตอมตอมดม เคล้ำชมจำปี”  
จากบทประพันธ์ข้างต้น ผิดฉันทลักษณ์กี่แห่ง  
ก. 1 แห่ง ข. 2 แห่ง ค. 3 แห่ง ง. 4 แห่ง
15. คำประพันธ์ข้อใดเป็นกาพย์ยานี 11  
ก. แม่ค้ำหน้าตาแจ่มใสสวยเกินใครในย่านนี้ใส่เสื้อสีส้มสดใสมือของชายมากมาย  
ข. นกน้อยกลับรวงรังตะวันยังไม่ลับฟ้าลึงค่างต่างหาที่นอนตรงขอนไม้โพธิ์ไทร  
ค. เสือโคร่งนอนหลับไหลใกล้แม่น้ำลำธารที่ไหลเชี่ยวจากภูเขอันใหญ่โตมโหฬาร  
ง. เสียงคลื่นซัดชายหาดกระเด็นสาดหาดทรายขาวน้ำใสสีครามาวระยิบพราวงามจับตา
16. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกาพย์ฉกั๋ง 16 ที่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และการใช้คำมากที่สุด  
ก. นกเขาเจ้าชั้นบรรเลงกู่ก้องร้องเพลงเป็นหมู่คู่เคียงเรียงกัน  
ข. นกเขาเจ้าชั้นเป็นเพลงสำเนียงไพเราะเสนาะน่าฟังกังวาน  
ค. นกเขาเจ้าชั้นกู่ก้องสำเนียงน่าฟังกังวานขานเสียงเรียกคู่  
ง. นกเขาเจ้าชั้นเรียกคู่สำเนียงกู่ก้องร้องเพลงไพเราะเสนาะหู
17. การส่งสัมผัสของกาพย์สุรางคนางค์ 28 จากวรรคที่ 1 ไปวรรคที่ 2 ของข้อใด ไม่ถูกต้อง  
ก. เมฆคล้ำดำมา ยามฝนหล่นฟ้า นภาคำราม  
ข. ยามฝนหล่นฟ้า ชุ่มชื้นผืนหล้า ประชาชื่นใจ  
ค. ฟ้ามือสลัว สันเทาหึ่งตัว เกรงกลัวเสียงฟ้า  
ง. ฝนมาฟ้าร้อง ทิวท้องทุ่งนา ผืนหล้าสดใส

18. ข้อใดต่อไปนี้เป็นผู้สัมผัสในโดดเด่นที่สุด

- |                     |                        |
|---------------------|------------------------|
| ก. คนสวยมีทรัพย์สิน | ชื่อที่ดินถิ่นเศรษฐี   |
| ข. ลูกค้ายาซื้อทอง  | มาเมียงมองจองเสี้ยนหนา |
| ค. แม่ค้าขายข้าวแกง | รสร้อนแรงอร่อยจริง     |
| ง. ยายหาบห่อหมกมา   | เร่ขายค้าได้เงินดี     |

19. “นักเรียนเร่งเร้าทำงาน เร่งด่วนพูดอ่าน  
เร่งรัดหัดเขียนเพียรดี”

การแต่งคำประพันธ์ข้างต้นมีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

- |               |                               |
|---------------|-------------------------------|
| ก. เหมาะสม    | เพราะใช้คำตรงตามความหมาย      |
| ข. เหมาะสม    | เพราะใช้คำที่มีการเปรียบเทียบ |
| ค. ไม่เหมาะสม | เพราะใช้คำที่ผิดความหมาย      |
| ง. ไม่เหมาะสม | เพราะใช้คำที่ไม่มีความหมาย    |

20. กลางแดดแผดเผา หอบไทยโรยแรง เขาไถไถนา  
ร่อนหล่นไหล ได้ซุบซิว ข้าวรวงพวงกล้า

ฝันนาเรื่องรอง

การแต่งคำประพันธ์ข้างต้นมีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

- |               |                                      |
|---------------|--------------------------------------|
| ก. เหมาะสม    | เพราะมีสัมผัสนอกและสัมผัสในทวิวรรค   |
| ข. เหมาะสม    | เพราะมีสัมผัสนอกมากกว่าสัมผัสใน      |
| ค. ไม่เหมาะสม | เพราะมีสัมผัสบังคับไม่ครบถ้วน        |
| ง. ไม่เหมาะสม | เพราะไม่มีสัมผัสในที่เป็นสัมผัสอักษร |



ตอนที่ 2 ให้นักเรียนแต่งภาพยानी 11 จากภาพที่กำหนดให้ มา 2 บท

A watermark of the Rajabhat Pattani logo, featuring a figure holding a staff and a banner with the text "มหาวิทยาลัยปาดร" (Mahavithayalai Pattani). Below the logo are several horizontal dotted lines for writing.

## ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวจารวิทย์ ศิรินิล
วัน เดือน ปี เกิด	3 เมษายน 2536
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลสามร้อยยอด ประจวบคีรีขันธ์
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2559 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พ.ศ. 2565 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	6/9 หมู่ 6 ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77150

